

تلفن. تل. بنا دن

عبدالغفار عاصي

3 ACKU 00033269 1

فروشگاه کتاب فرهاد انوری
Farhad Anwari Book Store

مکر و ریان سوم کابل

پستی: بکس ۴۲۱۸

سال خون، سال شهادت

عبدالقهرار عاصی

نام کتاب : سال خون ، سال شهادت .....
شاعر: عبدالقهر عاصی .....
ناشر: انجمن اسلامی نویسنده گان افغانستان .....
تیراژ : ۱ جلد .....
مهتم : سید محمود شریفی .....
کمپوز و دیزاین : کامپیوتو فرنگ .....
محل چاپ : مطبوعه جربده کابل .....
نیبرسلل نشرات انجمن اسلامی .....
نویسنده گان افغانستان : ۲۲۳
سال چاپ ۱۳۷۴
نقاش : استار محمد البر سلام
طرح پشتی و خط : غلام رضا و فی

فهرست عناوین

صفحة

عنوان

الف	چند سخن درباره، این دفتر
ج	لالایی برای گل سوری
۱	درباری
۲	آزادی
۳	پائیز
۴	ناجو
۵	مهرگان
۶	نازین
۷	ترانه، ناسروده
۹	حکایه
۱۰	ساز
۱۱	بلیل
۱۲	سال خون، سال جدایی
۱۶	شاعران
۲۱	تنه تو
۲۳	باد
۲۴	دو رفیق
۲۵	پژواک
۲۶	نهایی
۲۷	درضیافت شام
۳۲	آتش بزرگ

عنوان

صفحه

خدايا	۳۳
بياکه خنده کنيم	۳۴
ليلا	۳۶
شهيد هفتم اردیبهشت	۳۹
من ويرف و	۵۴
و	۵۹
آرمان	۶۰
تمام قصه عاین قرن	۶۱
تصویر داران	۶۲
یك خرمن فرياد	۶۳
غمتنامه	۶۴
کدام دست؟	۶۵
دریا	۶۶
درروپا	۶۷
ای باع	۶۸
تمام باغجه را	۶۸
کبوتران	۶۹
دریند	۷۰
جوانسرگى لبخند	۷۱
به روی نوار نازک نارنجي	۷۲
درختهای عزیزی به نام آزادی	۸۲
گرد راه	۸۷
ساز	۸۸

عنوان

صفحه

۸۹	نامه
۹۰	پایان وهم
۹۱	آتشی برلب
۹۲	ازتوانستن
۹۴	به کشف خوش برون آی
۹۵	زندانی
۹۶	ای یار
۹۸	چاربیتی ها
۱۰۰	دریاغ سیب
۱۰۱	گفتگو
۱۰۲	پایتدی
۱۰۳	تاهرچه شاذ
۱۰۴	درد دل من
۱۰۵	سرود: از باغچه های تاریک
۱۲۸	تب ناجو
۱۲۹	کفترخانه، دیوانه
۱۳۰	از کدامین رخم
۱۳۱	آتش بگریم
۱۳۲	تفزل دهل زن
۱۳۴	ماهی تلغ
۱۳۵	درسونگ دسته جمعی دوشیزگان باع
۱۳۷	دشت و دیوانه و ماد

بسم الله الرحمن الرحيم

چند سخن در باب این دفتر

یک سال و چند روز از غروب خونینی که دامان آن آغشته به خون شاعر فحل و توانایی روزگار ما عبد القهار عاصی بود، سپری میشود؛ اما هنوز چراغ داغ اودر رواق سینه، دوستداران وی شعله و راست و تاکنون اندوه نبودا و بر شانه های آنان سنگینی میکند.

انجمن اسلامی نویسنده‌گان افغانستان نیز خاطره‌تایی‌ناک این عضو وفادار و برازنه و همواره گویا و جویا و منشی بخش روابط بین المللی خویش را بک لحظه هم از یادنخواهد برد و همیشه خویشتن را مرهون و مدبیون کار مستمر، خلوص آمیز و زلال و ارصاد قانه‌ها و کارنامه فروغناک ادیب وی خواهد پندشت.

عاصی فراوان سرود و فراوان نیشت، ولی شش دفتر شعر چاپ شده و شعرهای برآگنده که صحایف نشرات ادبی کشور را آذین بسته اندو آن بخش دیگر از میراث ادبیش که اصلاً انتشار نیافته اند در کلیت خواهند توانست، سیمای شاعرانه آن زنده یادرا در آینه ماذهان صیر فیان سخن و شعر دوستان آنایی‌که باسته است بانند.

برای برآورده شدن چنین مأمولی انجمن اسلامی نویسنده‌گان در نظر دارد شعرهای برآگنده انتشار یافته و سروده‌های انتشار نیافته آن شاعرگرانسایه و ملتزم در برابر عقیدت، تاریخ، میهن و مردم رایه تدریج و درحد مقدورات خویش به دست شیفتنه گان و عطفتناکان مقوله، وا لای ادبیات برساند. همچنان این آرزومندی قویاً وجود دارد که مقالات پژوهشی آن شهد حاردانه یادرا گردآورده و بصورت دفتر

ومجموعه بی فراهم انتشار دهد، تاجامعه فرهنگی کشوریاروش نشرنویسی و پیش
پژوهشی آن فرهنگی نستوه و رهیاب و نکته یا ب نیز آشنا شود. امیدوارم توفيق
چاپ کلیات آن زنده یاد اعم از نظم و نثر روزی نصیب مان گردد.

روح عاصی رادرفردوس بین شاد میخواهیم . کرسی او در دارالائتخاری انجمن
ودر کانون خاتوناده و حلقه های دوستان تهیست . شاعر از سرزمین تن به دیار جان
کوچیده است، اما نگین یادش زینت بخش خاتم خاطره ها و یاد هاست .

در پایان از کوشش های صمیم بانوی گرامی میترا عاصی همسر آن
شهید، عبدالجمیل آل سامان برادرش و تلاش دوست حقشناس عاصی، شمس الحق
آریانفر نویسنده صاحب نظر و عاشق اعتلای فرهنگ که در تدوین این دفتر رنج
بیکران برده اند سپاسگزاری عمیق میکنیم واذ دوستان ارجمندی که شعر
انتشار نیافرمه بی از عاصی در اختیار داشته باشد با سپاس قبلی استدعا داریم آنرا
در دسترس انجمن قرار دهند.

از مساعی آقای سید محمود شریفی مسؤول تشکیلات انجمن و کارگزاران
فرهنگ دوست «موسسه کمپیوترا فرهنگ» سپاسگزاری فراوان میکنیم که
در کارچاپ کتاب تساند و مساعدت دوستانه و ادب پرورانه فرموده اند.

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ

انجمن اسلامی نویسنده گان افغانستان

لاای برای «گل سوری»

- عاصی شعری که با قلم خونین به کتابت آمد -

بامداد فردای آنروزی که صخره واقعه بر تمامت حجم روانم
فرود آمد، بامداد روز هشتم میزان (۱۳۷۳) قلم برداشتم و نوشتم
و این نبسته در «قلم» هم باز تاب یافت:

خبر کوتاه بود و فشرده و آن این که عبدالقهر عاصی شهروند
سرزمین نور و حماسه و چاوش کاروان شعر مقاومت و پرخاش با
هودج نور و شهادت از غربت خاک به قربت پیوست ، شاعری که با
همه جان و جسم خویش ندا در ندای مردم خود در افگنستان بود و پنجه در
پنجه، دشمنان آنان رهسپار دیار جاودانه گان شد، در حالی که اندوه
نبودن وی به حجم همه کوهه ساران کابل سوگوار بردوش مردم سنگینی
میکند.

قاتلان او لابد از منطق فرانکو بهره جسته اند که در باب
روشنفکران کشور خود گفته بود: یا میخربم و ساکتشان میسازیم ، یا
میکشیم و ساکتشان میسازیم . اما عاصی از یک سو خرقه، آن فرقه
را به دوش داشت که گوهر شرف خویش را در هیچ میزانی برای بیع
و شری نمیگذارند و از سوی دیگر از آانی نبود که مرگ بر جمله
زنده گی شان نقطه، پایان بگذارد . شعر این شاعری که در همه
لحظه ها متربنم و متغرنی بود و کار نامه های مردم را برگتیبه، روزگار
نقر میکرد ، در همان آوانی که او خود در میان ما بود ، بر لبها جاری

بود و در دلها و روانها ساری و طاری . او درست همانند گار سیا-
لورکا و ناظم حکمت بود که مردم در هر کوی و برزن شعرش را زمزمه
میکردند و عده‌ء زیادی نمیدانستند که سرایشگر شعر کیست ولی
میدانستند که شعر پسندیده‌ء شان تبلور رنج و آرمان آنانست و از سر
تفنن و برای نامجویی و کامجویی سروده نشده است .

شمار سالهایی که عاصی برای سرایش ، خامه با نامه آشنا ساخت
به پانزده نمیرسد ولی چه پریار هستند این سالها . چند دفتر چاپ شده
که از او در دست داریم ، بیگراف حتی نیمی از ارثیه گرانبار ادبی
او را نمیسازند . او کوشاترین شاعر روزگار خود بود و در همه
لحظات زنده گی آگاهانه خویش با کشف و شهود شاعرانه پیوند
تنگاتنگ داشت و در آغوش شعر میزیست . چه دشخوار است کار
شاعر، هنگامی که میخواهد مخاطبیان زیادی داشته باشد، این جاست
که شعر آفرین بر باریکه بی سمند میتاخد و کمترین لغزشی اورا در
پرتگاه ابتدال سرنگون میکند .

عاصی شهسواری بود که گاه باساده ترین بیان و با شفاقترين
تصویرها و انساج زیانی برای طیف گستردۀ بیی از مردم سروده، اما
هر بار از بوته‌ء آزمون سر بلند به در آمد . او در این پنهنه به سخن
اوژن یونسکو ساده گر بود نه ساده گیر . او فاتح قلمروهای گونه گون
بود . قریحت والای خودرا در همه مرزهای شعر به آزمون گرفت .
رباعی و چاریاره سرود . غزل و مشنوی گفت، در اقالیم و وزنهای
دست آموز نیمایی قلم و قدم زد و دریچه های وثاق شعر خود را به
بری «هوای تازه» شاملو گشود ، اما در هیچ جای درنگ نکرد ،
هر چند درنگ شاعر راستین در برابر طبیعت و جامعه خود شتاب
است . گویی کوتاهی عمرش بدو الهام شده بود که در سالی چند
میراث ادبی غبطه انگیزی از خود به جاگذاشت .
دست مریزاد عاصی! آتشپاره های (هاوان) گلویی را درید و دستی

را شکست اما داور تاریخ با خون عاصی بر آن گلو ضماد گذاشت و آن دست را، دست برند را بالا نگاه داشت ، کسی را بارای آن نیست که آن دست را پایان آرد و بگذار گلوگاه او همچنان خون چکان بماند که رسیل و هماوای مرغ حق بود.

هان و هان کوته اندیشان نپندازند و نگویند که خون عاصی از خون شهیدان دیگر رنگیتر است ، اما بدانند که آنچه با نبود او بر فرهنگ ما رفت سنگین تر است و لاید سوگنامه اش آهنگین تر. مگر نه این است که گفته اند مرگ برای هر کس یکسان است اما مرگ هر کس برای همه گان یکسان نیست.

***

ملیمه ! او برای تو لالایی نگفت بل شیپور بیداری را به نوا در آورد تا به پا برخیزی ، و همه کوهساران زیستبوم فرهنگی ما به پا برخیزند.

او دیوان عاشقانه، باغ را برای همه باغهایی که نباید سترون شوند و بخشکند پیشکش کرد. از کران جزیره، خون به سوی ساحل شهادت زورق راند. غزل و غم فرزند تو غزل و غم هزاران فرزند عاشق زادبوم پهناور اوست . زادبومی که نه یک دره ، نه یک حصار کوهستانی بل اقلیم گسترده بی است از کرانه های اروند رودگرفته تا وادیهای قفقاز و سرزمینهای طلایی آن سوی جیحون ، اقلیم او اقلیم پهناور زبان فارسی درست.

عاصی! هستند کسانی که میخواستند پیشمرگ تو شوند، زیرا تو نه یک تن که یک سپاه بودی ، فرهنگ ما به غریبو و غرنگ شعر تو نیاز داشت ، اما دریغاکه نایه هنگام طیلسان شهادت بر دوش افگندی و شتابناک پایی بر تردیان عروج گذاشتی.

شهادت بر تو همایون باد، اسپهبد جوان ! بخواب که سالها فریاد از جگر بر کشیدی ، دمی بیاسای ، گویا آن گاه که امانت دوست برین را بدو باز میسپردی این قول شریف در آخرین نصفهایت جاری بود:

اذا لانبالی ان نبوت محقین : اگر بر حق بمیریم چه پروا از مرگ.
خاکت نور باران باد ، که تو تیای چشم دوستان توست . تا بوت
هماره بر دوش تاریخ فرهنگ ماست . خون مقدست همواره جاریست .
مردم پاسدار نام بلند تو هستند ، دور باد گرد نا سپاسی از دامان
منزه مردم !

* * *

امروز پس از یک سال و یک روز آنچه میتوانم بر آن باد داشت
بیفزایم اینست که اکنون و در هر اکنون تاریخی شاعر حادثه های
دیروز شاعر اکنوبیان همان لحظه و همان تاریخ خواهد بود و در کلیت
پذیرفتی .

و اما در باب نقد شعر او باید یادآور شد که امروزهم دستها
گشوده هستند و قلمها جوال : از فردا و فرداها آگاه نیستیم که به
قول معروف : تاریخ شرکت بیمه نیست ، اما از روزگار سخنصالار
پیترتوس تا همین لحظه که ما قلمی میزنیم به اضطرار و نفسی
میکشیم به اضطراب ، میشود داوری کرد و این داوری را از
مقوله پیشداوري نینگاشت ، که هر میراث فرهنگی که مردم پاسدار
آن باشند . ماندگار است

درست است که الیوت گفته بود در همه زمینه ها و عرصه های
ادب و هنر ، نقد همواره گامی چند از این مقوله ها پیش تراست ،
زیرا بدون نقد ، رهیافت به حریم هنر و ادب دشوار بل نا ممکنست .
اما اندوها و غبناکه شم نقد نویسی در کشور ما دیریست با
او جگیری آفرینش هنری هماورده نتوانسته است .

در باره عاصی نکته بی که سخت در خورد یاد کرد است این
خواهد بود که او همان گونه سرود که زیست . زیستنش ، شعرش بود
و شعرش جوهر زنده گی و خلقيات و باورهای استوارش . اين جا باید
با يا سپرس همداستان شد و گفت همان گونه که نمیشود میوه را از
درخت جدا پنداشت ، شاعر و شعرا را نمیتوانیم و نباید ازهم جدا در

نظر بگیریم . شعر آنگاه از ارزش بیشتر بهره ور میشود که شاعر مدعی تعهد و التزام ، خود بدانچه میگوید باور داشته و پیشتاز راهی باشد که دیگران را به گام نهادن در آن فرامیخواند .

گفته اند که تروفو بنابر دلایلی که میدانیم قرار ملاقات خوش را با ارسن ولز برهم زد ولی در همان ساعت معهود به تماشای فلم «همشهری کین» که ساخته او بود نشست.

به قول همان یاسپرس تنها در مورد آثار و نیشته های فنی و علمیست که میتوان پدیده را از پدیدآرنده آن مجزا در نظر گرفت.

بونگ میگوید : «هر آفرینش هنری صورت بخشیدن به نقش از لی در جان آدمیست . هر صورت تمثیلی ، هر تجلی غیبی ، هر طرح و یا کلام جادویی ریشه در دریای بیکران درون دارد و به سر منزلی انساطیری و ازلی پیوسته است. این گویته نیست که «فاوست» را آفرید؛ این «فاؤست» است که از طریق گویته خود نسایی کرد. زیرا «فاؤست» صورت ازلی در روح نژاد آلمانیست .» باید افروز که این سیمای ازلی در آیینه عرفان اسلامی نیز متجلیست . اقلیم هشتم یا «عالم مثال» تجسم و تصوری از این جهان اسطوره بی در ذهن عده بی از عرفایی ماست. و شیخ اشراق آن را جهان صور معلقه مینامد و شهرهای «جابلقا» و «جابلسما» و «هورقلیا» در این جغرافیا موقعیت دارند.

عاصی این «روح ازلی» را در نهاد خوش احساس کرده بود و کوشای اتصال بدن بود. زیرا گفته اند که همه صور تمثیلی و نقشهای خیالی از این روح ازلی سر چشم میگیرند و همه هنرمندان راستین از این سر چشم سیراب میشوند. کوشش برای پیوستن دیروز به امروز و امروز به فردا و رساندن سخن نسلی به نسل دیگر، همانا کاوش و جستجوی هویت گمشده است . و البته دست یافتن به این بینش تنها برای انسانهای چند بعدی میسرمیتواند بود نه برای غرقه گان دریای

هیولا که از حضور حقیقی سکر آمیز که با خود آگاهی حضوری صحوا-
آمیز درمی آمیزد، بیخبرند.

باری شعرامروز و فردای ما روزهای آفتابی تر خواهد داشت و
آسانهای آبی تر. دیر یا زود از کوچه های شهر شعر بوی آواز
قناوهای دیگری را خواهیم شنید و بیستون شعر را فرهاد های دیگر
از راه خواهند رسید.

عبدالقهار عاصی سی وهشت سال و دو روز به تعبیر نیما در این
مهرانسرای مهمانکش زنده گی کرد و تقریباً همسن با سهروردی و
عین القضا در شط شهادت فرو رفت. هان ای مدعی در کمین
نشسته! نگویی که این خرف عاصی را همشان و همپایه، آن دویزگ
پنداشته است که قصد آنم نیست و تفاوتها را میدانم و بعد مسافت
را میشناسم و این سخن، تیمن و تبرک را بود. اما بدان که اگر باز هم
در باره «عاصی سخن میزنم از سرانست که نمیخواهم گوسفند معصوم
حقیقت را به مسلح مصلحت پیشکش کنم. از عاصی به عنایت
خدواند بی همتا و همت دوستان او، به ویژه آنانی که به تعبیر
خواجه رندان نه «پی حشمت و جاه که از بد حادثه، در حریم انجمن
اسلامی نویسنده گان افغانستان نمیگویم متحصن که متعهد کار شده
اند، و از سوی انتجمن و دیگر نهاد های فرهنگی دفترهای دیگری
انتشار خواهند یافت که قریحات جوال او نا رسیده به چهل از هشتادیان
پرمایه تر بود و دریک دهه و نیم آخر هر لحظه، زنده گیش انباسته
از شعر و شور و شعور.
و الحمد لله اولاً و آخرأ

واصف باختري

کابل - هفتم میزان ۱۳۷۴

دو رباعی

من یاد گرفته ام که چون کام درید
آموخته ام که چون سر از درد کشید
بگذار هر انجه می توانند کنند
من خونم را به کس نخواهم بخشید

* * *

شب آمد و شهر رابه افسون بگرفت
شمشیر کشیدو هیرو هامون بگرفت
تا بانگ نماز صبح را بشنیدم
سجاده اعتقاد را خون بگرفت

آزادی

قفس خون میشود تا میکشد آواز آزادی
کهستان می تپدتا میکند پرواز آزادی
گلوي بعض سنگ از هیبتش خورشید میزاید
زهي بانگ بلند مشرق اعجاز آزادی
هماهنگ نماز عشق و عاشورای این مردم
شگفتمن را از آتش میشود آغاز آزادی
بروز جان نشاري حين تجلیل از قیام و خون
برقص اندر می آرد مرگ رابی ساز آزادی
بخون مرده آتش میزند شور نیایش را
به رامش می نشاند عشق را همراه آزادی
چه نام ارغوانی و چه سیمای بنفشینه
زهي گلنگ آزادی زهي گلباز آزادی
صدایی از تفنگستان مرد و سنگ می آید
قیامت کرده در کوه و بیابان باز آزادی
چراغ هفت رنگ استخوان سرزمین من
دیت پیموده آزادی دیت پرداز آزادی
دل نامرد وجاسوس از حضورش تنگ میگردد
چه شیرین محضری دارد به این انداز آزادی

پاییز

آنک فساده برگ زرد از باغ ببروی زمین
آنک جوانی چمن ازدست رفته و اتشین
آنک شکوه عاریت در دست باد مهرگان
آنک چراغ باغچه بیداریاش فرودین
آنک کلاه سرکشی در اوجگاه سرکشی
آنک غروب خرمی در لحظه های واپسین
آنک یکی ازصد زیان مجموعه اورامنان
بنگاه رنگارنگ جان فریاد گاه آذربین
چون سر زمینم پیکر ش در رفته از پاو سرش
یک چند پس خاکستر ش هم می نیابی اینچهین
ازدفتر اقلیم دل فصلیست پایان یافته
برگ خزان دیده مخوان قاموس این ساز زرین
پاییز ، ۱۳۷۰

ناجو

دیگر مرا به سایه ات ای ناجو
آن نسبت آن تعلق بودن نیست
• دیگر مرا بپایی تماشایت
حزن همیشگی سروden نیست

* * *

ای پایگاه روشنی و سبزی
ناجوي شاذ و شسته مشش ساله
آياچي رفت بر تو که سربر کرد
ازريشه هايم اينهمه جواله
ای باز تاب جنتی و خوبی
ای ارجمند زاده، تنهایی
ازآسمان پاک توپیابان یافت
پروازهای کفتر صحرایی

* * *

ای ناجو ای ترانه سرای خاک
در محضرت پناه نمی یابم
آب و هوای آینه میگویند
دریارگاه راه نمی یابم

* * *

ای پاسدار خرقه درویشی
ای شهریار فتح بهارستان
نقش مرا به پای تو بسپردند
پاییز پاره های نگار

پاییز، ۱۳۷۰

مهرگان

میوزد باد مهرگان در ساع
می وزاند ترانه هایم را
برگهازرد زرد می افتد
می نوازند شانه هایم را

* * *

باز ازراه میرسد پاییز
دولت شاخسار میریزد
ازیرودوش بید و اسپیدار
صلت برگ و بار میریزد

* * *

چنگ انده مطرد پاییز
سینه ازاس می کند خالی
لانه سهره را وساري را
هم از آوازمی کند خالی

* * *

آی پاییز دوست داشتنی !
آی فصل عزیززادن من !
آی سیمای خسته و بیدا !
آی از آسمان فتادن من !

* * *

خسته از انتظار خویشتنم
ای شکوه شگفت شیداییم
هیج او ملتفت شده ست ترا ؟
آی پاییز ! آی تنهاایم !

نازینین

مرتابه پاتغزل شیواست نازینین
آواز خوان سازغم ماست نازینین
گویی خدابخاطر باغش سروده است
مجموعه، ترنم دریاست نازینین
رمزیست ناتمام و خیالیست پایدار
شهکارdest عالم بالاست نازینین
بسیار در تلاسوی سیارتا بناک
بسیار آفتایی وزیباست نازینین
آیینه، جمال و جوانی ووسوسه است
تصویر آرزوی دل ماست نازینین

۱۳۷۰ بهار

ترانه ناسروده

الاترانه زیبای ناسروده من !
الانسیم فریبنده شگفتمن و ناز
الاودیعه خوشبوی گریه و زاری
الاحریم نیاز
تورفته رفته به دریاویاغ پیوستی
تواز سپیده فرازآمدی
واز تخيیل من
عبورکرده
به دشت های شقایق
به راغ

پیوستی
الاترانه مزیبای ناسروده من
بهار بیتو بیامد بهاریتیورفت
واز قبیله گیسو بلند قول و غزل
کسی سلام نیاورد
کسی قصیده نخواند

کسی سرود نینگیخت

... گلوی سنگ و دل سرد سوگواران را

کسی چراغ نیفروخت

کسی طبیعه نراند

الاترانه مشیوای ناسروده «من!

چه ناتمام چه بی اختیار میتابی

در چه های بشارت

زیارت تودرتنگناو تاریکی

کشوده میگرددند

و پرفسانی سیمرغوار دیرینت

خود آیتی دگر است

برای سال نکوبی

برای خوشنودی

توازنهاست دریا و آفتاب

و از تفاهم مرجانی افق با آب

کمال یافته ای

ومی ترسم

که تابه زمزمه بنشینمت

میان جنگل بی اعتبار تاریکی

غندوه خواهی بود

و سازهای کبود غم و پریشانیم

به امتداد قدوقامت شکنجه شده ت

راست می ناید

حکایه

بهاریود

چمن به اوج جوانیش باز می تابید

به دردناک صدایی

پرنده بی، غم خودرا

زشاخه می افشارند

به پای شاه بلوط

دومرد از دوتفنگ

حکایه می کردند

دواسب از دومسافر

تابستان ، ۱۳۷۰

ساز

فلق دمید و سپیده سرzed
دو شهریار

از نماز آمد

دودختر از بستر سحرگه
دودامن زرنگاری شان

دو باغ لبریز نسترن شد
دومرغ آمین به ساز آمد

تابستان، ۱۳۷۰

پلیپل

جو بار خورد

از درون باع بر می شد

سبب سرخ کوچکی از باع بسته

رنگ می پرداخت

رمزمایی کرد

بلبلی از دورستان

خسته خسته

یاسمن هارا صدامی کرد

تابستان ۱۳۷۰

سال خون ، سال جدایی

سال ارواح خبیثه

سال تبعید محبت

سال پایان ناپذیر مرگ

سال اعدام رفیقی ، آشنازی

سال خون ، سال جدایی

* * *

سال بردن بردن و نابود کردن

سال قتل دسته جمعی

سال طاعون سازی و طاغوت

سال فرمان راندن و ویرانگری کلبه های کوچک اما سخت

سال اعدام برادرهای آزادی

سال آغاز به خون پیوستان خورشید ولبخند و شکوفیدن

سال صورت های چرکین

سال اندام و بابی

سال خون ، سال جدایی

* * *

سال چشمان شقاوت

سال دندانخایی و تهدید
سال سرخ سرخکان و چیچک تاریخ
سال نامردان سفله
سال پوک بیوفایی
سال خون سال جدایی

* * *

هم درین سال آبه‌الازآسیاب افتاد
چهره‌های دلچکان مودی و مزدور
آشکارا شد

* * *

ناکسان برچار راهی‌ها
سفره، پرنعش و گند فلسفه، شانرا
طبیل کوییدند
کس زطومارسیاه شان
فال نیکوبی بهش نگرفت
[به! که مزدوران چه مشت خالی‌ی دارند!] هم درین سال اشکها، لبخند هارا خورد
سال ذلت سال خواری
سال ناله سال زاری
سال جاسوس و شکنجه
سال تفتیش عقاید

سال تعقیب و جنایت
سال توهین و شداید
سال تحقیر و تمسخر
سال اقوال دروغین
سال اخبار ریایی
سال خون سال جدایی

* * *

در همین سال آرزوی خام نامردان برآمد
چهره ملعونی خاین نمایان شد
در همین سال آفتاب شاد خوران سرنگون گردید
باده طاعونی و جوبارهالبریزخون گردید
غم فراز آمد ز در
شادی برون گردید
سروران را

با به زندان کرده یا کشتندیا تبعید شان کردند
سبزپردازان کوهستان بمانند و صداوساز تنهاشان
زمھای باغ تنها مانده شان
آواز تنهاشان

اف چی سالی بود از دلتنگی و ازینوایی
سال خون سال جدایی

* * *

روسیی پیوسته فرزندان ناهموار میزاید
نظمه حرام
در کمرهای گشاده بسته میگردد
و سوی دروازه های باز
رغبت هر رهگذر آید

سال سال روسپی و سال فرزندان ناهموارشان را ، راه دادن بود
دستها ی بسته در زنجیر های سخت بی دردو کدورت
هی شکستاندند و دردادند
جیره خواران ، جیره پردازان
- جانور موجودهای سر زمین نحس یخبتدان و مزدوران
ایشان -

ازیدخشن تا هرات از کابلستان تابه هرجاییکه بوبردنداز فرهنگ
وعشق و روشنایی
سال خون ، سال جدایی

* * *

هم درین سال از گلوي کودکان شمشیر برگردند
مادران درسوگ پنشستند
خواهران فرباد سرگردند
هم درین سال نجس
باغ از لبخند و از تسیع خالی گشت
روداز نغمه سرایی
سال خون ، سال جدایی

سرطان . ۱۳۷۰

پکش همه غرق زخم و خونا به شدند
مورو ماهی کباب برتابه شدند
آن شب شعرای پوک پالان بردوش
با قافیه های مرده هم خوا به شدند

شاعران!

سازنده گان نغمه، نوازنده گان عشق
بامشعل بلند
برآستانه بانگ می افروزند
وزجرقه های سرخ گلوهاشان
تکبیرهای سرخ

به معراج میرسد
طبیل عزیز نغمه وجادوشان
از مرز های وسوسه و سیم خاردار
بر میرود

وانگاه که به دورترین سامان
آزادی و شرافت

اعلام می کنند
جزء قلمرو غزل و عشق میشود
تازنده اند

شمیر آفتایی رگها شان
بر پیش باز حادثه میتابد
تازنده اند
برنامه مشهامت وايمان را

در کارگاه شیشه و فولاد

دل آب می کنند و سخن هدیه می دهند
تازنده اند

مضمون شاد کامی و شیدایی

از خامه عزیز نفسهاشان
آواز می شود

* * *

بیدار

هنگام گفتن نه !

آشته

هنگام برگزاری آسایش

زان پیشتر که جز مزکف رفتگان شوند
خودرا در آفتاب

تسجیل می کنند

* * *

ایام رفته را

سنگ صبور ....

آینده رابشارت سرسیزی

قومی، بکام آمده

جمعیتی بیان رسانیده

* * *

از کلبه های کوچک

بان غمه های کوچک برنده
آغاز می شوند

دروازه های کوچک چوبین را

بانيمخند کوچک

دروازه های سخت تکبر را
بامشت های سخت
بیدار می کنند

* * *

دامان در عقونت اندیشه های کور
در جرقه نخست تصادم شان

بر بیاد می شود

اینان

رو بین تنان عرصه، تاریخ اند
بی آنکه در تفاهم با بیداد
زانوزند

از ساقه های خویش
بر چار راهه های شهادت
سر سبز می شوند

وزن غمه های شان

دارمی افزاند

زین جمع ارجمند
مردی بس است تاهنرستان را
آباد دارد و فیروزاند

* * *

بامشعل بلند
پشت و پناه ارشیه مخون اند
گور قدیمی پدرانشان را
سنگ مزار
فرهنگ را فدایی آماده
سوداگران خون و شرافت را

دردوبلو آفت ایستاده
اینها ستند که
با حرف و باترنم شان
خون را

گوگرد میزند
بی آنکه با سلیطه کنار آیند
بی آنکه عیش را
از هم در فروختن مادر
چیزی ، مرادحا صل شان آید
تف می کنند برخ دلالگان پست
با خون خویش می گذرند از معا ملت
آری
تنها اینان اند

که

هر مرگ را
باتامه وصیت شان در جیب
چون خارچشم
جلادرابه کاسه سرآب میدهند

* * *

هستند
مزدور کان پوک
امضای شان پای سند معلوم
[پالان بدوشاهی زمانه مردم است]
که با هر سفارشی
گند هزار تا خرمدار گشته را
در خورد مردمان بداقبال میدهند

به هر مناسب
طوقی زنف ولعنت
برگردن مراد خود آماده داشته
چرهای نوکران ولی نعمت
آخرچیان خاطراریاب
با هریتی مدیحه، نوبر لب-
با هرمزوری
طلب وطنین هول بلی گفتن

بردوش

* * *

درویشهای داعی بیداری
آزاده گان یک سخن و یک خداستند
دریاکنار و حادثه انجیز میرسند
مفهوم عشق را
در سنگلاخ و باغ
در رویت درخت و ترانه
بیدار می کنند
خود را خلق رابه ابدیت
پیوندمیدهندومی میرند

* * *

دجاله‌امگر
با برگه های بدعت و رسواشان
بامکرشان

سیاست شان
مردادی تمامی تاریخ اند
تابستان، ۱۳۶۹

تنها تو...

دربا همیشه دردنمی آرد
دیوارهای ضجه و تاریکی
تا آخر استوارنمی پایند
اما توجاودانه بخواهی ماند
فرهنگ من!

حریان بی کفايت خونسرد
در قلبهای کوچک
تا انتهای کارنمی ماند
دستان بی تفاوت نامری
بر بازوan چوبی وابسته
در کارزار تاب نمی آرد
اما توجاودانه بخواهی ماند
فرهنگ من!

آیینه، گرهزار عوض گردد
سیماي کاغذین
تقویمهای از هنر افتاده

یك رنگ اند
زاروزیون و کاهی بی مفهوم
اما توجاودانه بخواهی ماند

آیین من!

بگذار
یك چند گاه

دربوزه گان يك كله و چند پوستين
خود را کنار نام تو نشانند
از دور دست عرصه نمودار است
ميتابد آفتاب
وميمازنند
خنگ آزمایي باديه هم
خرسوارهم

اما

تنها توجاودانه بخواهي ماند
رهوار من !

آرامش حضور مطلايت
آشفته ملال نخواهد شد
روي بن تنانه پيش بخواهي راند
باسروران حادثه پردازت
زيرا، توجاودانه بخواهي ماند
تاریخ من !
ساز مبارکت

مفهوم تابناکي که سار است
اي بازتاب سرخ نغزل
دستان اهرمن به گلويت نميرسد
چشمان نازنين تو بيدار است
زير توجاودانه بخواهي ماند

ليلاي من !

تابستان ۱۳۶۹.

پاک

می وزدیاد و می نوازد دل
می نشینم که یارمی آید
از پس کوهپایه های بلند
سریداری، سوارمی آید

***

سرزمین تهی زشورش و شوق
گرم غوغاو غرق باران است
شاید این خونبهای آزادی
رویه بهبودی و بهاران است

***

بکشایید شهر چرکین را
تا پلشتهش را بسوزانند
دستیاری دهید مردان را
که چراغ سحرفروزانند

تابستان ، ۱۳۶۹

دو رفیق

چون بلبل کوهي که به گلزار نشسته
بیتابی من درنگه، یار نشسته
چون ماه دراندیشه دریا همه شب دل
آیینه برآورده و بیدار نشسته
چون دختر نوباوه، خیالاتی و تنها
مضمون دلم برلب دلدار نشسته
همچهره، امید من و منتظر من
یک کس به سراپرده دیدار نشسته
بیگانگی است آنچه میان من و باراست
اما دور فیق آنسوی دیوار نشسته
عاشق مروازدست که در چنت آن چشم
یک دوست به عنوان خردبار نشسته

تابستان ۱۳۶۹.

پژواک

نیست آواز سحر آنچه به پایان مانده
خون ماه است که در باغ پریشان مانده
نیست هنگامه سرسبزی فصل ناجو
دست بیدار چربیکیست درخشنان مانده
گلین نعره تکبیر نخستین یاریست
گل سرخی که یخن چاک بیابان مانده
نیست ابریشم خام آنچه که فرش است به راغ
یال اسیست کرازادی و جولان مانده
نیست شعر آنچه که من طرح ورقم می بندم
دردمجموعی نسلیست زدرمان مانده
انفجار دل فربادی و روشنفکریست
آنچه پژواک که در دفترودیوان مانده

بهار، ۱۳۷۰

نهایی

این، در آینه منم
یا که مه افسون شده
یا تنهاییست

یا خود آینه به درد آمده و خون شده

یا تنهاییست؟

آنچه پیداست ازین مایده ها دلتنگیست
که اسیرت طاعون شده

یا تنهاییست

آرزوهای جوانی نه
که در کسوت یاری

میرسد بر درم از راه
یادل از مجمع خوشنودی ایام
رنگ آورده دگرگون شده

یا تنهاییست.

شاید این یار

همان ببل خوشبختی ما بود
سحری ذوق پرافشاندنش ازلانه گریزانده

و بایاسمنی

عشق پیموده و مجnon شده

یا تنهاییست

نه!

یا بایردیست که شوقیش بفریاد نکشانده
یا سفرنامه نویسیست که عشقش زده

شاعرش ساخته و دردبرایش

دریکی مرحله مضمون شده

یا تنهاییست

بهار ۱۳۷۰

درضیافت شام

بگو برای غلامان
برسم تازه برقصدن !
وکارنامه، سرخ قلمرومارا
برای مایده های نو استعاره کنند !
بگو برای غلامان
که کامرانی را
زآبهای سیه و آسیابهای سیه
برانگیزند !

مگرنه چاشنی قرن
منفجرشدن است ؟
سپیده را به سیه چال باز گردانید !
مگرنه چکمه، مامرزیان آزاد است !
بگو برای غلامان
گلوی نغمه سرایان ساز ابریشم
نه بازتاب ده خشم سرخ طوفان است !
شکنجه شان بکنید !
که تا مراد «پرولتاریا» پدید آید
به ماه جیره معین کنید تانرمد
وازخورشید
خارج بستانید !
برای وسوسه «ود کا» بیاورید !

هورا !
هورا !

چونین شکست سکوت
وطبل فاجعه کوییده شد

بلند

مهبب

بهار پایان بافت
وبته های گلاب
زهول حادثه خوشید
سپاهیان اجیر
وایلچاره دوران رسیده ، مزدور
(دزد های سرگردانه)

به قتلگاه فرود آمدند و سریزدند
وقتلگاه چو آغوش قاتلان ، تاریک
از آسمانی چرکین

سیاه

پوشیده

سپیده رانه رهی تادرش و نی گذری
تعفن سروسامان قاتلان بوش
شکستن بروبالای سروران بانگش
یکی کدورت اندازه ناپذیر لجوج

پاسبان سرش

یکی شقاوت بیباک

حکمران درش

مشاوران شرور
زخون پاک شهیدان

شراب پیمودند

ونوکران خجول

خموش بنشستند

درختهای نجیب
زفصلهای غم و غصه بارور گشتند
طلسم قطبی جانکاه

ناروایی را

به آبهای سیه و آبهای شور رساند
وباد های شمالی

سفیه و سخت وزید
اگر شگفت دهانی زهول مرگ شگفت
اگر تپیدلی ، در مقام یاس تپید

* * *

غلامهای خجول

در آستان گزارشدهی
برای آنکه سند های معتبر بدهند
به پیشگاه مشاور

گیسوی مادرانشان را
بدست خویش بریدند و کامگاری را
بدین سلیقه به ارباب
تهنیت گفتند

ودریابر عشق
سکوت آوردند .
معامله کردند .

جهای فاجعه تاریخ را به درد آورد
ودرب کوچک مهمانسرای را لرزاند
گلوي تلغی هزاران هزار توی صدا

کشوده شد

ودرد از درود بوار

راه بازنمود

ومهریانی

آواره شد

مهاجر شد

به کارگاه بریشم و دستگاه هنر

هر آنچه ماند بجا

دود ماند و آتش ماند

و آنچه در وطن سوگ قد کشید و شگفت

در بیغ و آهی بود

* * *

دلاوران اساطیری ولايت رنج

سلاح های قدیمی

دوباره زنده شدند

وازتصادم خون و سلاح و جمجمه ها

نمایزهای دگر خوانده شد

چراغهای دگر بر مسیر گورستان

فروزانده شد

* * *

طوایف نسب آلوده، معامله گر

به پایوسی نمروز

تاج بنها دند

و ملت گل سوری

چریک زاد و مجاهد برای آزادی

طوایف نسب آلوده، معامله گر

برای زلف زنانشان
هزینه های گل و گوشواره بنهادند
و ملت گل سوری
چنانکه روی به کشتار گاه پیشتبه کوه
نهی گفت و قهرمان پرورد
ستاده بود
طوابیف نسب آلوده معامله گر
مراد را سوی دهکوره های تاریکی
براه افتادند

و ملت گل سوری
شهید داد واقعه های دور را طی کرد
و ملت گل سوری
به اصل خویش
به آبای خویشن پیوست
به خورشید
و آنچه بیشتر از هرچه در ضیافت مرگ
از آن تبار مبارک
به باد رفت و به یغما کشیده شد

دل بود

و در ضیافت مرگ آنچه بود خونین بود
و در پسین ویگاه ضیافت آنچه که ماند
یکی قیامت تسلیم سوزسرکش ماند
شگوفه، گل سوری برنگ آتش ماند

شبی آتشکده، نو بهار را در خواب دیدم.

آتش بزرگ

میساخت

در بازوan سرخ تنsh میساخت

دلتنگی تمام ولایت را

در انحنای مشعله میسوزاند

گفتی

شهزاده بی

منظومه، بلند جوانی را

از خاک با زیان مطلایش

..... به با غچه بی میخواند.

اندامش از بهار پر افshan بود

گفتی هزار ساله نمازی را

پیغمبری

با یک قیام

در مغرب علاحده بی میخواند

میساخت

بیباک

با ماه وبا ستاره یکی میشد

گفتی در فش خون شهیدان است

شگوفه کرده از تن قبرستان

میساخت

در بازوan سرخ تنsh میساخت

تابستان ۱۳۷۰

خدا

نواي کیست که اینقدر آشناست خدا
خداي درد چنین دلکش از کجاست خدا
دل من اینهمه فریاد را کجا برساند
نه آتش است که میسوزدم بلست خدا
تهی زشوق حضورش نمیشود دل و جانم
هوای او بسرم اینقدر چراست خدا
تلاظم عجیبی آمد و شکست طلسما
چه فتنه بود خداها چه ما حراست خدا

تایستان ۱۳۷۰

بیا که خنده کنیم!

سخن رز گریه گذشته است

تعارفات سیاسی سوگواری را

خواهی نیست

بیا که خنده کنیم

به هر زده تازی هفتاد سال "اکتوبر"

به حال زار "پروتاریای" کشته شد

فریب داده شده

تحت از همه آغا

به طرح غربی صلح

به خیر خواهی معلوم آمریکایی

به حال مسخره گان

مهره های تحته، نرد

بیا که خنده کنیم

به ریش محمد و مومیایی "لين"

به بیوت "استالین"

اگر چه عوده کشی تا روایت

بیا که خنده کنیم

***

خیر گذاری یک هفته پیش تنبیه

زما هولاره شد ادیان گزارش داد

که آقایانه اریاب

از آنکاره، مردانه آب داشته است

نه از میانه آن!

حلاقت از لب وزوی رعاته میرزد

و کیپوت

دم دراز رمیش دا

بلند کرد

به خورشید حکم میراند

بیا که خنده کنیم

به خیر خواهی بوش

به طبل بی هد و حاصل حقوق بشر

به دلگ坎 سیاسی و دست بسته شان

به طرح مژمن و سفلیسی جهان سوم

زهر چه بیشتر اما

به حال ایتر و سیمای کنه روشنگر

و خود فروشیها

بیا که خنده کنیم

درین ولایت لیریز سگرت و دکا

ز نا نوابی ها

سیاست فروشی می گردد

و دزد های ملیس به روز نامه و مکر

جوائز نامه، اصدار مرگ یافته اند

هر آنچه بیش سرازیر میشود اینسوی

گلوله است و دروغ است و چرس و هیبروین

بیا که خنده کنیم

به شاعران شکمبوی پله بین و دور وی

به چشمهاي توقع گرفته، ایشان

به خانقا هي قاچاقبر

به روضه خوان سر چارراه رسوابی

به دارو دسته، درویش کسوت این شهر

بیا که خنده کنیم

لیلا

بسیار سالهاست که لیلایی

در من

پهلوی من

آواز می بر آرد و از دستم ، ا شکنجه می کشد

بسیار سالهاست که لیلایی

با رو سری سیز دل انگیزش

با من

پهلوی من

میخواند و خموش نمی ماند

اورا زتابناک بلندیهاست

اصل من است

بسیار آسمانی و پاکیزه ست

لبخند و ناز و بوسه خورش دارد

به بتنه های یاسمونی برتر

از باغهای یاسمونی برتر

وابسته است

او در من است و با همه تاریکیم

او بامن است

همچون پری به شیشه

همچون صدای نازک زندانی

در رُخه بی

همچون حضور روشن زیبایی

در خلوتی

او در من است

چون کودک قشنگ

در سنگلاخ

چون ماهتاب

در لای ابر پاره، آواره

چون دختر قشنگ

در جامه های مندرس کهنه

چون گنج در ژیره، متروکی

در دوستی

شگفت نوآهنگی

درد لبری شگفت نوآموزی

شهزاده گان پارس

خدمتگزار سلطنت ما هش

دوشیزه گان هند

رامشگر نجابت در گاهش

لبخند واره، عطش و نازش

پیرنگ زنده گیست

او بامن است

وقتیکه گیسوان لطیف ش را

از ارتفاع خواهش من باد میزند

دوشیزه گان به با غچه آزاد می شوند

وحشر مزرعه آغاز می شود

وقتیکه اهر من

از شانه های کوچک تنها بیم

کبره اش را

بیدار می کند

او پیر می شود

و دست نان حیب پر شانی

از گیوان او

حواله می کشد

نه مربویت نیست

هم آواز نیست

من خاکبیم

شکنجه شده

خست

او آتشین و عاصی تابند

آنگاه که زیان سورودش را

از زاد می برم

بی محاره تمامی دنیا به

آنگاه که به خاطر تاریکیم

از زاد می شد

آرام می شوم

از سوسن بهشتی آوازش

عطر معاشی

وزیلیل زمینی خاموشیش

هر نحاز و ناز پراگند است

هان این رفیق خیر

سیار ساله است که در خونم

گیتار می نوازد و می خواند .

هان این نجیب زاده سودابی

درد هرا درایینه می بندد

آرامش هرا

تصویر می کند

من زاده ، حفایم و ارسیز است

شهید هفتم اردیبهشت

شهید اول اردیبهشت آزادی است

صوبه است

که عاشقانه وزیباست

که رویابی و دل انگیز است

و حرفهای معطر به جاودانگی اش

لطیف و رایحه پرده از

سین تاریک است

برایی و سوسه رمزیست

که نسیم دل انگیز با غهای جنوب

پیهار می باید

شهید اول اردیبهشت ماینه است

شیلیلی

کلام معجزه روشنایی دطرب است

لطیفه گل سرخ است در گنگره باد

شهید اول اردیبهشت

سپیده عقب میله های زندان است

خجسته میدعده و ناگیریم می گذرد

شهید اول اردیبهشت آزادی است

صوبه است

پر شده گلان غریب

در آستان غروب

برایش ترانه می خوانند

و شاعران تجیب
بروی راهگذراش

گلاب می پاشند

بهار اینقدر آوازه قنایزی

نداشت

شهید اول اردبیهشت سازش کرد

شهید اول اردبیهشت آزادی است

* * *

شهید دوم اردبیهشت امید است

نهال جنتی اعتماد و آرامش

نه در تلالوی سرسیزش گرانجانی

نه در طلوع شکوفنده گیش دلهره بی

نم عمر منادی اسم اعظم و نور

جه اعتماد! چه برنامه بی!

شهید دوم اردبیهشت

خیالاً تیست

خراي سخت ترین کوه از گربانش

سوی بادیه جاریست

در زیدن انفاس ناتمامی او

غزلیست که پیچیده در تفاهم و سور

شهید دوم اردبیهشت امید است

«آفتایی و تابنده است

سای باغ به معنای بارور شدن است

بهید دوم اردبیهشت

طره، جنت است

من بن به غمنامه مفارقت است

* * *

شهید سوم اردیبهشت ایمان است
شمشاد واره بی
نهای سوگواری و خاموشی
طرح قلندرانه

از شوکت و شرافت آباییش

تعبری عشق
از آخرین سروده باستان

و جد بهار

هنگام بازتاب صدای رود
پیمان آفتاب

باقله های سرکش دیوانه
غم‌نامه خوان سختسر ایام
«شمشاد!»
«ایمان!»

* * *

شهید چارم اردیبهشت
امام مسجد تاریخ
حضرت «شرم» است

چریک زخم و ثبات
سپاهی عطش و روشنی
که نسترن به قبایش

سپیده می بندد
و بانوان به رخساره گیسوان هشته
به سجاده اش

نمای میخوانند
شهید چارم اردیبهشت خون من است
گداز واره سیزبهار پیموده.

بهار در طرف امن .

پناهگاه کلام و کبوتر و ماهی .

عصاره سحر از آستان مشرق درد

رگان ملتهبیش را برقص می آرد

وتلخنایکی اندوه

رنگ پردازش

* * *

شهید پنجم اردیبهشت خورشید است

زیاغ با برگی

زفصل تابستان

باناله بی

شهید پنجم

جوانی ایست در خشنده در کمال غرور

شهید پنجم از آن دست روز گاران است

که عشق رونق بازار قوم روحانیست

وعاشق از طرب نام دوست می بالد

کلام یار و مقاهم دست آموزش

تمامنامه اندوهسار مجnoon است

گلی به جلوه جنت

ستاره بی به فروزنده گی باده سبز

شهید پنجم اردیبهشت مزماریست

که دستگاه نگارین هفتگانه عشق

به یک نفس زمیانش چراغ می گردد

شگردهای شگفت شنید نیش

غمیست

که مرد را باید

و مرد را شاید

شهید پنجم، شیپور واره، سرخیست
بلند ناله نستوه از بلندیها
-رسول صبر-

به دنیال مرگ میزندش
برای سوخته آرامشی
برای تشنۀ

سبوی زلال پیموده
برای مرده درودی

برای زنده سرودبی
شهید پنجم، شیپور واره، سرخیست

ولی شهید ششم
مسافریست ره باز گشت گمکرده
وبابهانه کوچکترین وساده ترین
قیام کرده وعزلت شکسته
شوریده

ولی شهید ششم

خجال گمشده در لحظه های یافتن است
به نام یارو به بوی گلاب میماند.
معطر از نفس صبح وپاک از تلقین
«جدایی» است .
«جدایی!»

درختواره، اندوه سرنوشت من است
شبی زجمع پریشانی وسیه روزی است
که شاخ وبرگ زفرباد وآه من دارد
وبر مسیر سیه چال ناله رویده است
همیشه تلغی به اشکوفه می نشیند وسرد
بهار می گرد

پرندگانی تلغ
به شاخ و برگش از اندوه لانه می سازند

* * *

شهید هفتم اکاسیست
همین درخت اکاسی
روان شهری شمشاد درتخیل من
که زیبایی خیابان است
رگان سربی و سرمایی تمدن را
ترانه شیوا ست
شهید قاعدها

- فتنه ها -

روحانی زیایی فتاده ست
آری شهید هفتم
اکاسیست
غمنماد خوان سوختن کابل
هر برگ را به سینه
یکی خنجر
هر شاخه را بدوش یکی آتش
باسیم خاردار
از ریشه تا به تاج در افتاده
تا درشكفت آب شود دردش
شاید بهار را
قاموس روز گار
زخاطر برآورد

* * *

شهید هشتم دریاست
آخرین دریا

که ماهیان شهیدش

سرود های من اند

زسوز ، تاکه برانگیزیش

صداست

صداست

شهید هشتم

خودم استم

طلسم بی سرویی پای نغمه

رفتن و رفتن

برادری به هزاران ترانه

خامش و سرد

فرشته بی به هزاران طلسم در زنجیر

زدست رفته، فرباد ها و زاریها

جنazole، چمن وزخم دسته جمعی با غ

گریزگاه مقاهم اقدس باری

فرق را به تمامیت وجود غمی

شهید هشتم اردیبهشت

... من

تابستان ، ۱۳۷۰

برای پنجاه سالگی
استادم واصف باختri

نیلوفرسفید

در آبهای تلغ نمی روید

این مادران روشني ویاغ اند

که قحط سال مرد و شرافت را

نام آوران معركه می زايند

این ترك دختران شکبها يند

کزدامن مطهر شان

تاریخ

روحانیان حادثه را

باری

تلیع می کند

نیلوفرسفید

در آبهای تلغ نمی روید

خورشید در گلوي هرافسرده

دنباله و ثبات نمی يابد

این سوران روز مبادايند

که يكنته در فرش فدايان را

بردوش می کشن

و يكتنه

زخم هزار توی هرینم را

آغوش ميشوند

نیلوفرسفید

در آبهای تلغ نمی روید

آزادی

آبروی گل و مرد است
وین هفت پرده قوس قزح
شاید

ققو سواره دل شید ایست
اما

هر ببلی نه در خور آن سوز است
ساز بزرگ عشق
در سینه های آتش درویشان
تجدید می شود
نیلوفر سفید

در آبهای تلغخ نمی روید

* * *

طوفان و مرد و طبل بلند شان
در متن روز نامه نمی گنجد
این عرصه را
ترانه، عیاران

تعصیم میدهد

دیوانه، بهار
بابته های خار نمی جوشد
سودایی بهشت
در دستگاه دیگر

آواز من کشد

بال بلند را
سمفوونی بلند
در دام می نهد
نیلوفر سفید

در آبهای تلغخ نمی روید

بانگ نیايش
اینك سوار فاتح
اعجوبه شگفت رهابي را
روح گداز دیده آينه
معبود سرزمين گل سوری
پادررکاب باد چه می بنديد
اینك سوار فاتح!
بانگ نیايشی

***

اسطوره چه طايقه اي ايدوست!
آميذه کدام تب وتابي
اصحابي چه کهف زمان استي
اینگونه

درمدارکي مي تابي!
هان اي شهيد عاشق مادر زاد!
اي پارسای گم شده سجاده
گوش زمينيان
باساز هاي علوی جادويت
ناساز گاروکوچك
افتاده.

ابريشم نفيس نفسهايت
بالشت خواب ناز چه ليلايست
کاینگونه سهل
از هرگذریدست نمي اي
گهواره، خيال
آرامتر ازين
دردامن نسيم، نباليده ست

وزروزنان بانگ بشارت

نهایی

اینسان شکفت و شاذ

برد خمه های کور

باز نتابیده است

—

شاہزادی

اینگونه راز ناک

اقلیم عشق را

درویشور و طرفه

نه پیموده است

شاید

مضمون لحظه های درخشنان را

هر خاک تلغ سبز نمی سازد

خاک نجیب باید وفصلي ...

* * *

آری زلال شور جوانی را

از چشمهاي ناب تو باید خواند

وشوکت قدیمی عرفان را

از مصحف حضور تو باید جست

* * *

وبرانه های حrome، کعبه

موقف لحن و نغمه جبریل اند

آنگونه که صدف

آرامگاه شوکت درها

وانگونه که سپیده

تمهید نامه طرب و شادبست

شیپور هاچه سرد

چه سنگین اند
وقتیکه دست دوزخی بیداد
بیدارمیشود

ونای اعتماد چه بی پایان
معمول می نوازد اند را
وقتی ستاره گان همه در خواب اند

* * *

ای راز دار حشمت کوهستان!
اسپ سفیدجلوه وجادورا
برجلگه های فتح

فروود آور
تابانوان خرم از آزادی
تنها بی ویزگی روحت را
گیسو بدست زمزمه بسپارند

* * *

غم‌نامه ات دراز سپهبد
دریال اسب هیج تمنابی
رنگین کمان ازین

بهترنمی درخشند...
این دیگران همه
سنگ اندو سالهاست
ازدست رفته

خسته وحیران اند
از تیره و تبار خموشان اند
پرواز را
به هیج نمی ارزند

وعشق را
تقلید یان ، دروغگذاران اند

* * *

منظومه های قدسی بیداریت
خورشید رابه و سوسه می گیرد
خون عزیز جمجمه سوزت را
شریان روز گار چه تاریک است
وان رهگذار صبر و شکیاییت
معیاد را چه آیت تابنده .
زیباییت کلام نمی خواهد
سر را

فرود باید آوردن
وان دستگاه و دولت روحانیت
چیزی ز جنس مایده ، عرش است
نام آوران فضل و کرامت را
افسرده گان

بجای نمی آرند
درویش بارگاه چنین بهتر

* * *

دل نیست بر درش
گویی چراغ هیبت تاریخ است
در سرزمین زخمی آزادی
و خود

نه آدمی
معجونی از عصاره نغمات است
در شیشه بی از آتش و ابریشم
یگذار

بیباکتر گلوب سیاهی را
از اختران درد

برانگیزد

* وین تلغ معبر قفس وغم را
خونین ترین بر آویزد
در طرح بی ثبات چمن سروش

بیدادمی کند

***

آهای!

تاباد هرزه نامده

نشکسته

داروندارهستی علویتان
ای جوجه های نوپرنو پرواز
در مقدم صفات فرود آیید
اسکندری، چراغ برآورده
طبليس تمام

رایحه پردازیست

از زنده گی

از آب

این تشنه

آن صدابه گلو دارد
که باز تاب اندکش
آشوب است

از باغ

و آفتاب

***

از غرفه، غروب مجو بیدش
از آستان صبح مخواهیدش
در منتها وحاشیه های تعارفی
دنیال عطر ولاf مگردیدش
با جنس دوزخی سیاست هم
بazar عقده

با زنی دارد
از گریه گاه تنگ
پرواز های باز تمنايش
آغاز می شود

گویی «گوزن بیشه» آوازش
زین چاهسار
در دردست
مرگ سیاه برگ زیونی را
تکرار می چرد
وزگرگ و میش محضر آشوبش
گوساله های خوش علف روز نامه ای
... شاخ می کشند

مادر چنین بزاید اگر زاید
مادر چنین بزاید.

برج ، عقرب ۱۳۷۰

به فرهاد « دریا » ی عزیزم

من و برف و ...

چاشتگه از استوای خاک

طی می شد

آسمان ، گرم فروافشاندن پاغنده های سرد زیبایود
وزدرختان خیابان

رونما

یکدست سرمهایود

سنگفرش درزدرز را هرو

تصویر خوانایی

ازدل تابنده اما خسته مردی داشت
رهگذاران

بارنهایی شان برد و ش

خسته تر

اندامهای پیشان را

نقل میدادند

گفتی از تدفین خوشنودی خود درگور مادر

باز می آیند

بادناهموار هومیزد

از سروسیمای هر کس

قطره های آب میلغزید

***

پشت برد پوار نمناکی

روی بر راهی که پایانش

چشمها ی ناز نینی بود

انتظاری می براوردم

فرصتی

بسیار زیبا را

کزنگاهی دست میدادم

می چشیدم

لمس می کردم

بیقراری که دلش گویند

درگلوی من

غزل می خواند

وسسه، که عشق گویندش

روپرو بادامنی از برف و گیسو هایی از بیتابی من

رقص رقصی داشت

دامن تابنده اش

از روشتابی رنگ عی پرداخت

بیقرار

آواز می شد روی لبهایم

وسسه،

بانگی

در رگانم

و ه چه شیرین درگرفتن داشت جانم

کاشکی آن لحظه هارا، می توانستم بینهایم

با زمین و آسمان

با برف

یک تفاهم داشتم

یک ساز بودم

ساغی از اشگفتن و

دریابی از اعجاز بودم

شاد کامی بود که پیوسته می بارید
لحظه ها تکبیر میخوانندند

***

رفته رفته

پیکر دیوار گرم آمد
از حضور لحظه های پاک پایینده
وصدای عشق

سرمارابرد آورد
گرم می شد استخوان بند خیابان
گرم می شد سنگفرش در ز درز و سخت یخ‌بندان
اسکدار مرده پیرامون تنها بیم
عطرمی افسانه
طرح سیمین زمین

یکدم گلابی شد
نازینی آمد

دست نامری لطف اندام بیتاب مرا بنواخت
آسمان آبی پیشانیش آرامش بخشید
و زلیان نازکش . آسایشم گل گرد
دستهایش معترف در «دوستت دارم !»
و وجودش

یکصدا که « با تو می مانم ! »
هیچگاهی آنچنان بیباک
من سخن از عشق و زأسوده گی

نشنخته بودم
آمد و آنگه خیابان سراسر او
در تلالو شد
من نه لرزیدم

نه سر از پایی گم کرد
لذتی سنگین
در رگانم ته نشین گردید
روی در رویم

خیابان زمستانی بهار آورد

هاله بی ازنور
مادوتن را دورهم پیچاند
چشمها مان از تعارف ماند.

***

بسلام کوچکی

گلبرگها یاش آب گردیدند
آن زمان شهد خت عاشق پیشه بی را

بیشتر میماند

خسته خسته از مسیر آرزو های دل من
دام ہرمی چید

نازنین در هیئت سه سالگیها یاش
آرزوی قند و شکر داشت

ناز می فرمود
لطف می تاباند

***

می ندانم

تاكجا پیموده بودم در ضمیرش راه
با چه حد طی کرده بودم در دلش منزل
اینقدر احساس می کردم
که زیانش از دهان من

سخن میراند

***

پیش از آنکه شیشه خانه‌ی محضر ش را

کودکی

دیوانه بی

از پابراندازد

با اشارت، بوسه آش کردم

چشمهاش پا سخم دادند که:

آری!

با اشارت

لذت مرموز اما پایدار پیکرش را

آرزو بردم

چشمهاش، شانه هایم را گل افشارند که:

آری!

با اشارت تنگ در آغوش خود بفسر داشم ...

چشمهاش سرزش کردند که:

نه!

نه!

شرمم آمد از توقعهای بسیارم

راه چپ کرده

گفتمش:

امروز سرما

طالمانه بر سرما مردم کم بخت می باشد

با فراست خجلتم را

بر رحم ناورد

دخترانه گفت.

آری! سخت می باشد

و ۰۰۰

درختان سبز همگون اند آیدوست

درختان با تو همخون اند آیدوست

دوچشمیت باغ را تعديل کرده است

سپیداران چه موزون اند آیدوست

آرمان

عاشقی خواهم که دل دریای دریا باشدش
عشق دست و عشق پای و عشق دنیا باشدش
من کسی خواهم که از وسعت نگنجد درکسی
عنی از هرچیز والا جلوه والا باشدش
یک بیا بانگرد دریانوش یک آتش نفس
بی مقامی کش مقر بالای بالا باشدش
یک کسی آستان فرزاد های هرکسی
یک کسی کش ذکر لب هوهو و هاها باشدش
یک کسی ترکیب از آبی و بیز و آتشی
یک کسی کز روشنی هر شیوه شیوا باشدش
یک کسی مانند من، مانند تو، مانند او
یک ایمان وفا محکمتر از ما باشدش

تمام قصه، این قرن

غريق را به غلط ناخدا مپنداري
غبار را علم اعتماد مشماري
به خط جبهه، منصور مرد کار شويد
ز هرچه پيشتر ايمان به خويشت آري
به پاي خود بگزينيد راه و چاه سفر
به دست گمشده بي اختيار مسپاري
تمام قصه اين قرن در سرود شماست
فدييان محبت چراغ مگذاري
هنوز تان که چراغي و خنجری پيداست
زگوش گوشه اين سفره سهم برداري

۴

۱۳۶۳، اسد، ۱۵

پل علم، لوگر

تصویر داران

زندگی دشوار و سیر غریب‌ش دشوارتر
درد بسیار است و تنها‌یی در آن بسیارتر
دستهای فربادیان دامن خالیتر اند
چشمها آوارگان گریه، سرشمارتر
راهیان تصویر داران گل بی منزلي
رفتگان گمگشته گان وادی پرخشارتر
چهره‌ها مسخ اند و دلها سختتر درجنیش اند
حرفها آلوده تر آیننه ها بیمارتر

۱۳۶۳، عقرب، ۴

لوگر

یک خرمن فریاد

بار دگر درمیدهم در شهر غوغای دگر
بار دگر وا می کنم بازار رسوای دگر
زنگ دگر درگوش، هنگامه برپا می کنم
طور دگر سر می زنم بر سنگ خارای دگر
در حومه، بن بست دل فریاد خرمن کرده ام
زین خاکدان می پرورم آهنگ والای دگر
ناناتسامی تا به دور از مرز بندان حضور
چندیست در سر پخته ام سوری ز سودای دگر
عطري نشاطم میدهد اما نه از جنس بهار
بوی حلوات میرسد برجانم از جای دگر
وحشیگری های خوشی زنجیریندم کرده است
عاصی ! خدا حافظ ترا ما و دل آسای دگر

غمنامه

روزیکه برگزارند با غصه محفل ما
آیا کی می سراید غمنامه، دل ما
در پرده محبت فریاد ما بپچید
ساز دگر نجوشد با رقص بسمل ما
رنگ حنا برآرد گر برکفش گذارد
جان بهار دارد آمیزه، گل ما
آنگونه با حلوات جان میدهیم کفر شوق
نخوت نمی پذیرد لبخند قاتل ما

کدام دست ۶

من و دریچه، من
تو و دریچه، تو
ببین که صبح به دروازه کی میگوید
ستاره های پی آورد شام دوشین را
ببین که روز، لب بام خانه، چه کسی
سرود زایش فردای سبز دامن را
به پیشواز ورود بهار میخواند
مرا اگرچه تعلق به هیچ جایت نیست
ز هرچه بیشتر اما
دلم به بی کسی چمشهات میسوزد
که یک بهار گل انتظار چید و کسی
امید برگ نگاهی درآن بکار نیست
و درمیان سیاهی نامید بیهاش
تپید تنگ به بیهوده گی و
«تنگ»
شکست

خدا خراب کند تخته بند قلب ترا
که از سیاهی بسیا را و ندانستی
که :
کدام دست مرا باتو میزند پیوند
کدام دست مرا از تو دور میسازد

سنبله، ۱۳۶۲، کابل

های دریا دریا !

سر به سنگ سر ساحل بشکن
آخر آبی

ره بیهوده مزن

های دریا دریا !

دامن مادریت راچه فناد

که زآغوش تو آرام آرام

دخترانت همه آواره شدند

ماهیانت به سفر های جدایی رفتند

های دریا دریا !

با زلب تشنہ تراز دیروزی

با زهم در عطش تلغ مراد

می تپی می شکنی می سوزی

های دریا دریا !

گفته بودم به همَا واژی تو

میتوانم که به فردا برسم

گفته بودم که گل منزل را

راه دریا بروم تایبرسم

های دریا ، دریا !

دیدمت جوره دریای منی

شعر دلتنگی دنیای منی

وقتی از خوش برون می آبی

عین من عین سروپای منی

تا کجا رفتن و رفتمن دریا

تا چه مقدار شکستن دریا

های دریا دریا !

دریا

کل در رؤیا

بها ریود و تو بودی پیاده باران بود
زآب و آتش جام لبان شبتوشت
چها که رفت به رؤیای من
شی که گذشت

به شانه های تو گلبرگهای بوسه من
چو زاله برتنگیهای موج دریابی
چو ناز بر رخ آینه نسترن می ریخت
سحرتمام نگاهش شراب می افروخت
تمام گفتگیش عطر نازیو میداد
کسی که داشت تراجای من
شی که گذشت

به حدوسعت آغوش نیمه باز تولد
جوانی دگری را خیال می پسورد
تمام رقص شدم
بی تمام پاکوبی
تمام نشه بودم
بی تمام مشروبی
من از فراز زمان می شدم
از آسمان هم برره فرود آمده بود
ستاره بود و تماشای من
شی که گذشت

ای شام

ای شام مختصر
با خود مرا ببر
با خود مرا بسوی افقهای دور بر
اینجا دگر شب است و به نام سtarه نیست
ای شام مختصر
آنجا ببر که جلگه سبزینه ها و نور
با ناز بوسه های سحر
شخم میخورد
آنجا که آفتاب
برهان آشتیست
آنجا که عشق
شیرینترین عبارت فریاد های ماست

تمام با غچه را ...

من از شگفتزن یک شاخه گل نمی شگفتم
مرا طراوت یک گوشه کرت کافی نیست
اگر به موسمستان هیچ اعتمادی هست
تمام با غچه را سبزاز بهار کنید

هکبوتران

کبوتران نگاه تو باز میخوانند
مرا بسوی دیاران عشقها ی بنفس
کبوتران نگاه توبی دریغ و دروغ
کشانده اند مراجعت هوا ی بنفس
کبوتران نگاهت ز آب و دانه نور
بعن ترانه سرودند و قصه ها گفتند
پرنده گان صداقت زیبشه های کبود
برای جفت گرفتن سرودها سفتدند
کبوتران تو از پشت یام ایمان
حروف و سوسه رادانه دانه برچیدند
کبوتران تو از لای مبله های نفس
غم درون را کاسه کاسه نوشیدند
کبوتران تو پرواز را سبق دادند
به جوجه های نو آموز آشیانه من
کبوتران تو از آسمان سخن گفتند
برای خاک نشینان کنج خانه من

* * *

دربند

مرا رها سازید
مرا زصدره و

گام و منزل و

چه وجه

برون کنید مجا ل شکستنم مدهید
برآوریدم ازین اعتکاف ومگذارید
که در لجاجت ابعاد خود رسوب کنم
به بی نهایتی رهسپار سازیدم

مرارها سازید.

حروف قصه سبز شکوفه کاری عشق!
جرس شکسته فضای خیالکوچه دل
به انتظار هجوم نسیم فصل شما است
هوای خاطر این خسته رهگذار کنید
چراغ معجزه آتش سترگ مرا

دل بزرگ مرا

به انتظار فروغ دگر زشعر دگر

امید وار کنید

کشان کشانم ازین تنگنا برون آرد
به عاشقانه ترین شیوه ام شکار کنید
اسیر پنجه، سرما سکوتیم منهید
ستاره گان مقدس!

مرا بهار کنید

جوانمرگی لبخند

من به تنها بی خود می گریم
دل به تنها بی خود
در میان

شب

گله دیگری از تنها بیست
باسرودی که همش تنها بیست
خاطر از خاطره، تلخ تو کردم لبریز
که زمانی من هم

دل به شیرین دهنهای تو خوش میکردم

شاید آنروز میان من و تو
بوسه هم تنها بود

که به هنگام نشستن

روی لبهای من و گونه تو
بی صدا پرپرشد

آه ! چقدر تنها بیم

که صمیمانه ترین قصه عشق

از هر دهنی

تازه گیهای جوانمرگی لبخند ترا می ماند

به روی نوار نازک نارنجی

شب است و پنجره و پیرمرد و تنها بیش

و پیر مرد

کنار پنجره از اندهان بسیارش
شگفت می‌تابد

چراغ

تیره گی کوره راه بیرون را
نوار نازک و نارنجی خط انگنه سست
و پیر مرد تهی کرده قالب از فریاد
در انتظار کیست؟

شب و چراغ به چشمان خسته اش جاریست
و بیقراری تلخی

نزول کرده به جانش
و درد زمزمه بی را به روی لبهاش
به لرزه آورده سست

وهی برای خودش

وهی برای چراغش

بهانه می‌گیرد

و لابه لابه کنان

میله های پنجره را

مخاطبیش کرده:

نی باد که تاج گل نشاند به درخت
نی ابر که رحمتی فشاند به درخت
از ریشه به شاخه داغ داغ تبر است
کس نیست که نغمه بی بخواند به درخت

میانه های شب است

در آستانه، نور چراغ

رهگذری

فراز می آید

همینکه چشمانش

به سوی پنجره و پیر مرد میافتد

به لحن سنگینی :

سلام شاعر بیرا

خوشای خوشای

... هنوز چراغت بلند میسوزد!

هنوز پنجره بی رویه عرش بیدار است

برای زمزمه بازو هنوز منتظری!

هنوز عشق مسافر نگشته از نگاهت

هنوز خانه آباییست فروزان است!

به هم ساخته اینی؟

و با به زنده گی این چنین شدت عادت؟

[نه یأس نی امید

سخن بسان گل آشنا

میان رهگذر و پیر مرد

رنگ گرفت]

: پیر مرد

سلام مرد قدیمی

مبارک است که باز

از بن حوالی آشوب

راه میسپهند

خسته باد بفرما خسته آمده ای!

تو از ولایت دلهای خسته آمده ای!

خدا کمت نکناد !

من وچراغ مرا دردگشته دامنگیر

اگرکه دردبود

مرا ، چراغ مرا

تعارفات بتفسینه میکشید به خویش

نه شاد خوار ازین زنده گانی ام

، ای دوست !

نه هم به رنج توان ساختن مرآید

همش همین ، که فقط دردگشته دامنگیر

من وچراغ مرا

درد !

گشته دامنگیر

که انتظار کشیم

که انتظار برآرسم وی بھاری را

ترانه ساز کنیم

مسافر چه دیباری ؟

از آن ولایت دور

به لب چه مزده

به دامان چه ارمغان داری ؟

***

رهگذر :

کدام مزده !

کدام ارمغان !

پیر مرد :

چرا بھار مگر باز این سفر خم را

نکرد زمزمه مشادی بی ؟

نداد گلی ؟

ترانه، داغی

زینه بی نه شگفت؟

مگر درخت لب رود خانه، تاریک

قبای تازه نپوشید از تفاهم نور؟

رهگنر:

نه!

فقط ستاره، شام

سلام میگفت

فقط ستاره شام

تیسمی به لیش داشت از جوانی تو

فقط ستاره شام

در انتظار تودریا کنار میپیچید

فقط ستاره شام ...

* * *

[تمام پیکره، پیر مرد گفتی سوخت
وزاستخوانها بش

شراره تب و فرباد

سبز گفتی کرد]

پیر مرد با فضای بیرون پنجه:

چه نا تمام جفا رفت بر توای مادر!

که سوگنامه، پایان کار را شاید

کسی به خواب نتند

به قصه آوردن

به ریشه هات چه باروت فتنه ریخته اند

درخت نورانی! حدیقه من!

که شاخسار عزیز و مبارکت خالیست

زسازهای پراflashandن کبوتر ها

از آشیان بستن !

کس از جوانی واز باز گشت ات

ای قلندر شرق ...

ای ستاره نورانی دل خاور

ترانه بی نسرود !

ورویه چراغش :

اگر چنین باشد

چرا

همیشه با غچه بی با حوا شی از عاج

همیشه خواب درختان سیز مینگرم ؟!

اگر نه پنجره را صبح میدرخاند

چرا به دل نگرانی

چراغ میسوزد ؟

ورو به پنجره :

امید وار افق های دور دستم من

تو باورم بکنی یا نه

پنجره !

کسی که می آید

مرا به باغ سرود

به باغ سیز سلام و علیک

خواهد برد

درخت روی به تنها بیم

خیالاتم

شگوفه خواهد کرد !

و با خودش :

چرا ز وسوسه، فرودین پراست تنه

ازین تخلی شیرین تهی نخواهم شد

«ستاره شام !

«ستاره شام !

رویه چراغش :

من و تو

برای مژده نفس میکشیم

برای دیدن اردبیلهشت آزادی

آری !

برای دیدن اردبیلهشت میسوزم

* * *

[صدای زنگ قدمهای خسته دیگر

از انتهای نوار

به پیش می آید

و خسته خسته

به سوی پنجره و پیرمرد

مینگرد]

پیر مرد :

سلام رهگذرخسته ؟!

بیخش ؟!

برای من

و برای چراغ من

از آن طرف که توکم میکنی مقامه عمر

پیامی هست ؟

سلامی هست ؟

درختهای شکیبایی سر راهت

به پیشواز بهار

بلند میبالید !

به این چراغ بگویم نه عشق تنهیستی ؟

وز آمد آمد مردان باز پیشانی
سرود ساز کنم ؟

خدای را

دلم از انتظار می‌سوزد

به پاس عمر عزیزی که از کفت دادی !

به پاس آنچه که پیرت نموده است بگو !

[دو چشمش از وطن اشکهای نا امیدی به گریه می‌افتد]
رهگذر به تأمل :
ولا !

قلندرانی چند

ززخم مزرعه های همیشه آبستن

نسیم زایش برگ و بهار را زانسوی

مزده میدادند هان !

هوای سبز شگوفاندن بلندیها

به گفته، آنان

حریم پنجره ات را

بنفسه خواهد بست !

وعاشقان همه با یک سرود می‌خوانند

«همین دم از وطن نور و سبزه می آییم »!

ترا چراغ ترا

آرزو فراوان باد

فروغ

عرش بدین بوم و بر فراوان باد !

شاعری اشادمانی و رویه رهگذروهیجانی :

الاسرو دگرو اسکدار مزده و نورا

بر قص باید خاست !

سرود باید خواند !

کجا به خیرروانی و کوله بارت چیست ؟

رهگذر را صدای خسته واشاره به بارش:
غم است و گریه و دردیست چند ازین سامان
که میبرم
به خاک
میسپارم شان!

پیرمرد:
زهی نصیب!
کجا!

رهگذر:
نمیدانم
و شاید که
با خودم
به گور خودم

پیرمرد:
نمیشود ای دوست
بپای خانه من گورشان کنی باری؟

رهگذر:
نه!
مبادریشه، شان را صدای پاکوبی
ازین حوالی آینده آفتاب بلند
به آب بازکند!

نه:
ازین دیار مبارک
نحوست قدم این چنینیان گم به!
پیرمرد!

اگرچنین بود ای یار!
برای با غجه بالاییان برسره

بگوکه دگر

ترانه های قدیمی آشنایی را

زیاد شان نبرند

ودر کفاره ناشکری

از بیابان ها

دونسل دیگر

باید که سروینشانند

* * *

تبسمی به لب رهگذردوید

و خود

به انتهای دگر

از نوار نارنجی

... به راه افتاد.

* * *

و خوابهای طلایی

فضای خانه دلگیر و تنگ و سرد و را

لطیف و دیدنی و خوشگوار

آذین کرد.

* * *

[صدای پای کس تازه می بگوش آمد

نگاه مرد به بیرون پنجره لغزید

بلند قامت ژولیده موی زیبا روی

درشت ریش و اساطیری و جوان

گنگی

با اشاره و ایما

سلام میدهدش

درست مثل بریدی

تمام گفتشی اش را برای پنجره
تمثیل کرده میگوید .

و با زیان سر انگشت ها و چشمانش
و با زیان برو دوش و لوح سیمايش
به خوبیش میبیچید

و رقص رمزی را
به ره میاندازد
چو گله، کهری زیر تاق قوس قزح [ ]
جویبارانی شاذ
خاک را سبز همی داشت
چراغان میکرد !
[گنگ پروازی را
دست میافشاند]

پیر مرد :
خوب !

خیلی هم خوب ! ؟
گرگ افسانه بی پیر که آن سامان را
زیر چنگالش داشت
چند گاهیست که دندان عداوتش شکسته !
حالیا عشق لب جوی در آن حومه مجانیست!
حالیا بوسه مجانیست !
حالیا آن جا
بازار تبسم باز است !

حالیا حتی
... بی آنکه
« احمق پلی » بی پروازی
میتوانی که سخنها یات را

بیدریغ !

بشنوانی به کسی

و سخنهای را بشنوانند به تو !

خیلی خوب !

} گنگ تمثیل سواری را

بعد از فتحی

به نمایش به ادا میگیرد)

پیر مرد :

آها !

و از آنسو که تو میآیی

هر کس از آزادی

میتواند که صدایی بکشد !

و کس از سر و کنایات نمی اندوزد !

و کس از باغ در آن سوی

به دستور نمیچیند گل !

هر کس

به صمیمت و آرامش و آزادی خویش

خلوتی یافته اند ! ؟

لطف قوتی شد نیست !

عشق قوتی شد نیست !

میتوان خلوت کرد !

میتوان بانگ بلندی برداشت :

از چرا

از هنر « نی » گفتن !

پیر مرد اما

در آخر کار

رقص آهو ها را

در کنار چشمه
حروف فرجامین را
کنگ دو دست آن گنگ
کنگ دو چشم او
کنگ سرو سیماش
گل میکرد

سرو پا

باز نیاورد به جای
گنگ از چهره او خواند که مرد
خیره افتاده سخنهاش را

* * *

ناگزیر

دختر جمله حکایاتش را
گل نیلوفری از جیب برآورد و
به او هدیه نمود
و خودش راهی شد

* * *

مرد از دیدن آن نیلوفر
حرفهای اورا

با زدانت و تسلی شده رفت
تا که آرامش مطبوعی را
به سروپایش احساس نمود
تمامیان وی و آن پنجره مفهوم نوی
با زیان جبرتیل
از برشم و عسل
... شکل گرفت

۱۹ ، اسد، ۱۳۶۷ - کابل

درختهای عزیزی به نام آزادی

تو آمدی و شب و روز تازه بی آمد

تو آمدی و شب و روز انتظارشکست

هزار ساله زمستانیان مزرعه ام

جوانه بار آورد

درخت خانه همسایه در شگوفه نشست

زیاد بیزه دامانت آسمان پرشد

به کهکشان کشدم جلوه های شوخ تنت

چراغ من

چقدر نازک است پیرهنت

بخیر باد قدم های سبز بارانیت

ولی

تو تاترانه بخوانی بهار میگذرد

توتا شگوفه کنی

بته زار خواهد شد

مزار من

وطن خوابهای زرینم

توتا برقص برآیی و آتش افروزی

مرا وعشق مرا، کو چیان جلگه نشین

دروگران غریب

برای خاطره بازگشت وستبله ها

به ملکهای جدا بی

ترانه میسازند

توتا به هلهله از مرغزاربرگذری

ترا وعشق ترادختران بالاده

برای شام تماشایی قیامت کوچ

فسانه های ترکوچیانه میسازند

به گرد خرمنت ای نازنین بود آیا

خرابتر از پیش

سرودهای تودیوانه را خراب کند

به چشمهای تودیوانه خواب می بیند

دوباره رستن سبزینه های باکره را

شنیده است که آنجا

- به چشمهای تو -

بنوشه اند آیاتی

که این تسمم باروتی از مزارع را

چگونه باید رفت

شنیده است که آنجا

به چشمهای تو

نشانده اند

فصلی چند

درختهای عزیزی بنام آزادی
از آن سبب همه عشق
فراز گردنه، ده درخت و دیوانه
برای جنگل فربادی تومیرقصد
از آن سبب همه سبز
فراز گردنه، ده
درخت و دیوانه
به پیشواز تو و مرگ خوش
میخوانند

ایچنین
ترسم آن دختر را
هیولا به پس سد سکندر ببرد
ترسم آن خرمن را
به چپاول گیرند
ترسم آن آینه راجیوه گران
با صدایی دیگر
از شکستی دیگر
جیوه کنند
ایچنین تنگ که شب
شهر را
می فشارد در بر
ترسم آن نورچراغ
که مرا
زسرکوچه به بازار گره می بندد
نقش بر سایه شود
بنچنین سرد که شب
از برخانه من می گذرد

گردد راه

برو به بادبگو

که گرد راه سواران کاروان مرا

به دیده بنشاند

به گرد گرد سر کاروان

بگرداند

به یال اسپ زمانش

گره بیند دو بعد

به آسمان ببرد

جز آفتتاب کند

ساز

تن این باغچه باریزش باران نوازش معتماد
و توسرما به بغل

بستر باغچه را

برف می باری و بخ می بندی

خواب سبز ینه باغستانرا

با قدمهای زمستانی خویش

بی حلاوت کردی

گبرم آن فصل عزیز

که

به من معجزه اش را بخشد

بر نگردد

من خودم با همه، تنهایی

آنقدر سازکنم تجربه، رویش را

کنصمیمت آن

رخنه ها بر سر دیوار جوانی گیرند

حس و خاشک قیامت بکنند

۱۳۶۳ - جدی

نامه

از آن بسیار دارم دوست

فصل برگ و باران را

که جنگل میکند ، گور ترا ، گیرد کمینگاه ترا

باد امزاران را

از آن گم می کنم خود را

میان صخره های سر بلند و سخت هندوکش

که از آواز ایمان تو در من شعر میکارند

از آن دیوانه وار آغاز می گردم

گل سرخ و شتایق را

که از چاک گربان هایشان

فریاد خونین تو می ریزد

که از داماشان

بوی تو می خیزد

پایان وهم

در سنگلاخ تشنگی و انتظار

در من

رسوب لحظه قرنها یقین

از مرز های دوریه ایمان رسیده بی

آغاز میشود

من از شراب بوی تو سر شار میشوم

آزادی !

من در میان معبد آباییم ترا

آوا می کنم

آزادی !

ای کاروان لذت سوغاتهای عشق !

ای آستان منزل امیدهای سبز

های آزادی !

ای آزادی !

من با تو در قیامت دیدار های خوش

خورشید را به بام تماشا

خواهم کشید .

با آن نماز

راه به معراج

خواهم کشید

آن جشنواره را

تا کعبه خواهم رساند

آتش بولب

چه کس میخواند از غربت سرود آواره آواره
که میآید نیم از سوی رود آواره آواره
صدای تلغ دورافتاده بی را بدمی آورد
پیامی آشنا را میسرود آواره آواره
بگوش سنگ و چوب باع با آهنگ محزونی
گره از دردهایی میگشود آواره آواره
چنان آواره سربرکرده بود از گفتنی هایش
که آتش برلیش گل داده بود آواره آواره

* * *

از تو انسن

اگر نمیتوانم

در کنارت شهید شوم

اگر که نمیتوانم گورکن و کفن دوزت باشم

اگر که نمیتوانم زخم هایت را بردوش بکشم

اگر که نمیتوانم نیزه بردارت باشم

اگر که نمیتوانم خستم راهنمگام قد افراد خفت

ادامه بدhem

اگر که نمیتوانم مهر بانیهایت را

به کمال بر سانتم

اگر که نمیتوانم سرفرازی هایت را

علمی سبز

بر فراز گورت بر فراز

اگر که نمیتوانم سلاحت را صیقل بدhem

اگر که نمیتوانم جام آبی هنگام زخم خوردن

برایت فراهم آرم

اگر که نمیتوانم در زیر آسمانی که تونفس میکشی

تونماز میگزاری

گردی به شایستگی قدم هایت باشم

اگر که نمیتوانم در کنارت چون خنجری ایستاده باشه

عشقهايت را
آرزوهايت را
ميتوانم به سرودي بکشم
که همه زمزمه اش سازگند
نامت راميتوانم بردرختي بکنم
دردهایت راميتوانم به مسیر در ريا
سرورنشانم و باعی بکنم
با زوات را
ميتوانم که فرود آورم از کوه به شهر
با شکوه نده ترين شيوه با آن
نيزه پرتاب کنم
قامنت راميتوانم
از گل سورى و فولاد
دیوار بلندی
آوازه کنم
آرماننت را
شیپور زنم
خنده هایت را باع نوباز کنم
دوستیهايت رابازيان در ريا
دشمنيهايت راباگلوي آتش
آنچنانی که بود حرف به حرف
آفتابي بکنم
که چي بيباك و چي بى پاياني

جدی ۱۳۶۶ کابل

به کشف خویش برون آی

اگر به خاطر گلهای سرخ میخوانی

برون برأی برون

و گیرای درختان سرو میرقصی

به بام بالاشو

به زیرخانه صدای جنون نمیگنجد

ونعره های بلند

همیشه از جگردشت میشوند آغاز

و گیرای دروغ از کمر دوتاشده ای

نجابتی دریاب

از آن زنانی که

جوانی و تن خود را به نام عشق نه

بهرگرسنده گی

سرره من و تو

مهار ساخته اند

برای آینده عوض شدن

سرو صورت

عوض نمیگردد

جوزای ۶۹

زندانی

ایدل ایام سلامت رفت و ویرانی رسید
روزگارغم غم‌های عالم گفته اند
آنچه را مجموعه،
کاروان در کاروان باساز حیرانی رسید
ایدل اینک بی ثباتی های ایام حضور
زیر عنوان صدایی تلغ و توفانی رسید
غصه هایت راسرراه پذیرانی برآی
ترکتاز ملک عشق آنک به مهمانی رسید
ایدل آنک روزگار شادمانی رخت بست
صبح و شام بد نصبی های زندانی رسید

* * *

ای یار !

تاگسیوان سرخ تغزل را

از شبتم معطر نارنجزار شرق

نم نم کنم

هنگامه بی بکار نبستی !

تادامن بنفس نگاهت را

از اشتیاق

باغ بر انگیزم

گردی به رهگذار نیفشنادی !

تاز نماز گاه

عاشق

ترانه ساز بسازد

آهنگ سجده گاه نکردن !

*

*

*

ای خوشه های نورس تاکستان !

در من شرارت همه مستی ها

جاریست

سر تاقدم مکیدن و آغوشم

ای غنچه های تازه شکوفیده

من با هزار چشم

بو سیدن

نظاره ام

ای غنچه های سبز

من با غبان مرسل این فصل

وزدستهای من

اردیبهشت تان

آغاز میشود

هنگامه بی کنید که سرشار تان کنم

ای تنگهای تلغی لبالب!

ای جامهای کوچک کم عمر!

ای نک ترانه سار خرابیها

در طعم نشه تان و جوانی تان

غرقش کنید . تا که بی اساید

مستش کنید . تا که برقص آید

۱۳۶۸ خورشیدی ، کابل

شمیر و تفنگ و خامه، غزنویان
باشد علم ادامه غزنویان
تاریخ پر است و روزگاران رنگین
از رونق کارنامه، غزنویان

* * *

قرآن علم ماست محمد کس ماست
اسلام عزیز خلعت اطلس ماست
دیدیم تمام سرزمین عالم
غزنه بس مایود سنایی بس ماست

* * *

آغاز کنم سرود آغاز کنم
با نام تو هر ترانه را ساز کنم
هر جا که به صاحبدل و دردی برس
طومار محبت ترا باز کنم

* * *

آینه تویی چراغ تو یار تو بی
بیداری باع تو سپیدار تو بی
ماهان همه گان نیاز مندان بهار
ای یار شکوه نستر نزار تو بی

* * *

ای یاریه رامشی به رامی به رمی
بشنکن سر انتظار ما را به غمی
ای ماه تو سر بر آراز بام اميد
اینچانه سپیده بیست نه صبحدمی

* * *

پاییز رسید و سخت بیدادی شد
کرگل نه خبرنی زچمن یادی شد
از حنجره درخت بانگی برخاست
آنگاه تمام بیشه فربادی شد

* * *

نی شوکت رودخانه نی باد بهار
نی زمزمه نسیم نی جلوه خار
از عشق هر آنچه مانده در خاطر من
بوی گل سنجد است ورنگ گل نار

* * *

خود م اینسو دلم آنسوی دریا
مقام و منزلم آنسوی دریا
ز درد دل گرفته تا جوانی
تمام حاصلم آنسوی دریا

* * *

شمالک تا پریشان میکند گیسو ز گیسویش
مرادیوانه می سازد بهارستان شب بویش
خيال پیرهن تابرتنش دوزم گل و پرگی
قیامت میکند درخانه دل باغ ناجویش

درباغ سیب

درباغ سیب و موسه، دنالش میگشت
در جویبار خرد

عکس رخش افتاد

* * *

نهایا صدای بال زدن هایی
آشفت سایه سار تماشا را
در کوچه باع خلوت سیبستان
دوشیزه بی

یک نیمه سیب را
کنگی گرفت
با نیم دیگوش

بام تخیل وطن شعرم
لبریز عطر ماده گی اوشد.

گفتگو

از آن بلندی کی میسراید ؟
چرا غداران بی بضاعت
چه میسرایند ؟
صفای شانرا به پای عشقی
جوانی وزنده گی شانرا
برای شهری و آفتابی
کی مینیوشد صدای شانرا ؟
درختها ، سنگها ، علفها !
کسی به نفت چراغ آنان
نریخته خاک خامشی را ؟

- چرا :

هزار دریاست در صدا شان
که میسرایند و
میخروشنند

پابندی

به سرودی که دو تا کودک میخوانند
پاییندم
ورنه این شهر

نه بسیار وسیعست و نه من بی هنر
با نواهای دو تن کودک که
نه به من
تعلق دارند

زنده گانی را
آهسته

آهسته
نفس میشمرم
همه دارایی من

سازهاییست که تنها بی را
آن دو بلبل در من
رنگ میپردازند

تا هرچه شاد

آواز خویش را
در زخم‌های کهنه من بنشان
تا آفتابهای غزل پرداز
بیدار تر به خانه فرود آیند
وز نکhet صبایی سنبل زار
مجنون سازهای جدایی را
زنجبیر تازه بی بفگن بردوش
تا عشق را به حنجره، صحرا
آواز برکشد
ای شاهکار رحمت و آمرزش
گنجشکهای خاطره هایت را
در آسمان ساده، من
آشیان بده
تا شاذتر به زمزمه بنشینند
تا نا بتر به چهچهه برخیزند.

در دل من

دل من جزیره متروکیست
دوره افتاده بی از آبادان
کوچک

اما

پایتختی از عشق
امپراتوری آنجا
معبدی ساخته است
کاهنی آنجا

سلطنت می راند

دل من

از صداهای شباهه
ازمه واژدربا
آسمانی دارد

* * *

در میان معبد

پیکری روی به دروازه و در ربا
ایستاده است

که لبهایش از لبخندی
می تاید
آب باران و هوای در ربا
ذایقه، چشممش را

میسازد

سرود : از باغچه های تاریک

صبح است و آفتاب به اندازه، یک نیزه بر فراز می تابد.
کلبه بیست رویه مشرق آزادی در حاشیه بی ازدشتی، پیر مردی
ژولیده موی سپید ریش سر آستانه اش بنشسته است و آفتابه، گلی
بی در کنارش قرار دارد و از دور دستهای مشرق دهکده هایی با
هیأتی سوگوار افتاده اند. چونان دو شیزه گانی شهید یا چونان
مردانی در تبعید.

آفتاب تازه آستانه، کلبه را به نوازش گرفته و روز دامن کشایش را
از فراز کلبه آویخته. گویی از جانب دهکده بی و درختهای تاریک
جوانی با چشمها آریایی و سیمای آریایی با دسته گلی از یاس به
پیر مرد فرا میرسد. پیر مرد بسویش نگاه میکند و تسمی
پیر مرد:

کجاستی شاعر!

دو هفته نیست که صد سال شد نمی آیی

دلم ز بیکسی و بی ترانه گی بگرفت
سرود تازه بخوان بیا بیا بنشین

که سخت تشنه

هوای شنیدن دارم

سرود تازه بخوان

سرود تازه که برگی

تسلیم بدهد

و چیزی که

به سنگهای شکیبا یم بیفزايد

از آن قماش بانگ

که بیدار های شب خون آب میکنند

تا بارگاه نور تا انتهای شب

از حرفهای تلخ بخوان

از غم بگو

شاعر!

نهایی از تمام بلاها

چیزی گرفته است

نهایی بیماری لجوج زمانست

هشیار را

بیدار را

از زایران تشنه

از مردهای سال

از سرزمین حادثه ها

اعتماد ها

از باغچه های تاریک

چیزی بخوان

من کهنه درد آتش و پیرانیم پسر

شعری بخوان که خون رگان من
گرم آید و برقص و به شور افتم

شعری که گریه ام بدهد
و خواب را

در چشمهاي مضطربم
منفجر کند

شعری که انتظار رهایی را
بر رهگذار حادثه بنداند.

* * *

شاعر با اشارتی به چشم انداز خاکستری مشرق:
از فصلهای دوزخی وتاریک
از صبح و شام دوزخی وتاریک
از ماه و سال دوزخی وتاریک
بارهمی آرند
تاریک و دوزخی
برگ همی یابند

تاریک و دوزخی
سیب و آنارو بید و بلوط آنسوی
از اینجا با لحن گزارشی:
شب تمام شب، آسمان با اختران
تا جاودان تاریک

باغها با سرد رختیهای تلغ و

تازه و تاریک

زخمها از دستهای کوچک و تاریک

از تبرهایی که موهن

«سرفه» ها شانرا

میریزند براندام تاریکی

سوگ میگیرند

وز فراز گریه گاهان خون تاری

میشود جاری

بر بلند پیکر بسیار داغ و کهنه، تاریک

قامتی از دور میسوزد

تا شعله های سرکش تاریک

خانه بی از پای میغلطد

با صدای کوته و تاریک

آستان معبدی آلوهه میگردد

از زیونی های دست و دامن سوداگری تاریک

آری

هرچه از تاریکی آغاز میباید

هرچه در تاریکی آرام میگیرد

در میان

ما رنگ میبخشم

دیدنیها را

و ما خورشید میگوییم چیزی را که

سر از تیره گیها میکشد

و زمادری بسیار تاریکی زاده میگردد

وهم از پستان تاریک همان مادر

میمکد تاریکی اش را

میفشناند از گربان باز هم

تاریکی اش را

پیکری تاریک

خود را گرم میسازد

با خنجری تاریک

میشکافد سینه هارا

میدرد چشمان پاک لحظه هارا

هر کسی بی آنکه دستش بدامانی رساند

(داد بستاند)

کشته میگردد

* * *

واز تاریکیها مرگ میآید

بادستان چرکین

چهره عفریتیش

بر مردم افسانه و جادو

هویدا میشود ...

دامنش را آتش تاریک میبیند

تا از آن سیم نگاهش را

... بر مردمان هسوار تر سازد

با که هم دندان چندین ساله خونش را

... ز ارتفاعات سیمه آویزه میدارد

حرفهایش را

از آسیاب کهنه، تاریخ برمی آورد

لیخند های ناگزیری را

تیره بر لبهای مردم نقش میبیند

بر بساط روزگار چندش انگیز جوانان، کودکان

پیران

درین سامان

خوان خون میگسترد

زنده گی را در قوطی جا میکند

و ز تنگدستی های آب و نان

بازوان سریش را میبرارد

تلخ میخندد

*

*

*

مرگ می آید

در لباسی از کبوترهای اخباری

میفشارد ناز کای گردن دوشیزه گان رویه
بی فرجامی و تاریک را
در زیر نام سرزمین من!

مرگ

سرسر مرد ا بهار ا میسپارد
برلب پرچالهای بامهای کهگلی و امى کند بازار سرخن را
بر مسیر سرد گورستان
نقش پاهای کبودش را
او سفارش دار پیری از زیان یک ستمبارةست
مرگ می آید

مرگ می آید

مرگ ...!

[پیر مرد آنگاه آفتاب از چشمها بش قطره قطره میچکد بیرون
سرد سرد از آه میماند.

[شاعر اما در لباس اندهانش در مسیر ناتمامی های حرفش جانب خورشید بازمیگردد . شاعر اما مرکب زخمی رؤیا را ، سوی مشرق های درخاکستر و خاموش میراند]

باز هم صبح است ، آستان کلبه است و پیرمرد و منظر شرقی دوری .
باز هم آن مرد دیروز است با یکدسته از گلهای وحشی ، پیرمرد ازان تظار آرام بگرفته است ، شاعر ش از شرق درخاکستر و خون باز برگشته است ، با لباني در تسم در سخن ، در آشنایي بازياني روشناني

پیرمرد و نیم خندش :

آمدی افشا گربختندهای کوچک تاریک ؟
باتوسیمای بیابان در زگاهم بی نهایت سیز میگردد
از سخنهای کجاها را که در بایی نمی سازی
وزنگاهانت

مردم خواب شهادت را

در مسیر زخمی که نه شان بیدار میداری !
دستهای

جنتیهای به ایمان راه پیدا کرده

عمر را

دراز امیدهند ورنگ

وجوانی را

درنگاهانم باز می آرند
به گلوبم باز میخوانند
ووقتی شعر میخوانی
تازیانه میزني و گل میفشانی
از همین دیروز تا اکنون
بی گمان ده ساله پیری را
ورق گردانده ای درمن ...
ابرهای آسمانت سخت تاریک اند
گردنل انگلیزی سوز آشنا بی درنگاهانت نباشد
قصه هایت آنقدر تلغ اند
وتاریک اند

کزگوشم
بانگ خون سر میزند وقتی شنید نشان
شاعر :
بابا !

این قیامت دستپرورد هوای باع تاریک است بابا !
رشه تلغ و شاخساران تلغ
خاک تاریک آسمان تاریک
پیر مرد !
آری !

هرچه هست از جنس صبح و شام آن

حرفهایت

تاریک آباد است

کودکان زخمی از خسارة رامانند

هجرت و آوارگی و مرگ را

... زین ولایت کاش فریادی برآری

سخت خورده کرده خاموشی دوشینه

هی نمث میپاش درز خصم احوصله داری ؟

شاعر !

آنچه بر جامانده در آنسوی

یادگاری چند

از عزیزانست که در حافظه باخوشتمن دارم :

از سنگ لوح گور مؤذن مسجد با غچه های تاریک :

مرگ آمد و سرزمین مارابگرفت

گهواره، نازنین هارا بگرفت

از هر طرفی گلوله باری سرکرد

تامعبد درد و دین هارا بگرفت

از دیوارخانه، مسلمان دهکده، با غچه های تاریک :

مرگ آمد و کشت زنده جان وطنم

بر خاک نشاند خانمان وطنم

مرگ آمد وزهر آتش و دود آورد

بر کاسه و دیگ و دیگدان وطنم

نوشته بی بی دروازه آسیابی در دهکده با غچه های تاریک :

مرگ آمد اسیر کرد و چنواری کرد

کشت وزدوبست مردم آزاری کرد

مرگ آمدو با غلامهایش آمد

خون وطنم به هر طرف جاری کرد

از محراب مسجد دردهکده باغچه های تاریک :

مرگ آمدو گریه آمد و درد آمد

خون از دل کوهپایه سرد آمد

طاعون صفت ازبشت درویام پرید

ناخوانده رسید و سخت نامرد آمد

از کناره ریگی رودخانه بی در باغچه های تاریک :

مرگ آمد ورود خانه ها خونین شد

یک دهه به خون ملتمن رنگین شد

فرهنگ نفنگ وانتقام مردم

باطل حماسه های خون تدوین شد

از تخته سیاه مدرسه بی در باغچه های تاریک :

مرگ آمد و قتل کرد و کشتار نمود

تاراج سراسری به یکبار نمود

درخانه اژدهادرآمد ناگه

اورا خود او به خویش بیدار نمود

از سنگ گور دوشیزه بی در باغچه های تاریک :

وقتی که سپاه مرگ خاکم بگرفت
عفربت بساط خاک پاکم بگرفت
تاریک شد آسمان و شب چادر زد
خون با غچه های نوت و تاکم بگرفت
از علم گلدوزی شده ، گور گمنامی در باغچه های تاریک :
مرگ آمد و مرگ آمد تو فان شد
دبوار و در باغچه ام ویران شد
مرگ آمد و آسمان تماشایش کرد
آرامگه هم مگرفغانستان شد
از تننه درخت سپیداری در آستانه ، با غچه های تاریک :
مرگ آمد خواست ماسیرش باشیم
چون بنده گکان ناگزیرش باشیم
میخواست چونوکران توهین شده اش
درشت جفا کمان و تیرش باشیم
از کف دست شهیدی در باغچه های تاریک :
مرگ آمد و آفتاب در خون بنشست
مردار شد آشیانه ملعون بنشست
مرگ آمد آلوهه گی و گند آمد
الحاد به آبادی و هامون بنشست
پیرمرد در اوج احساسات با صدای لرزان و خشونتبار :
به خدا که حق نداری سخن از بهار گویی
که تبسی از شکفتن به لبت حرام بادا

که امانت پدرهات

که خونهای مردم

ترا به نام بادا

نکند صدای این ملک

به گوش تنگ تاریخ تو

ناتمام ماند !

نکند بلی بگویی !

نه !

توزیان ناله هارا بلدي و میتوانی بسرايی و پیوی !

{ درنهایت جدیت }

تو شهامت داری

که دلت را

که وجودت را

به سریاغچه های تاریک

... آفتایی بکنی

تونباید به تعارف

خوان غزل بگشایی

شکم تو به چرایی بهتر

میتواند به تسلی برسد

میدانی !

دیگران را

سازهای تاریک

از شکنجه ای گی و سوسه قانع کرده است

اما تو

شکست با آهي

بیشتر

میتواند به تسلی برسد

کار و انسالاری میدانی ؟

تاشکوهنده گی « ناصر » و « فردوسی » را

باریاطی دیگر

از گورت

ادامه بدھی

و توجادو گر الفاظ و عبارات نوی !

حجه تاریخ و علم گور خودی

باسخنها بابت

خنجر روزوشب خویشتنی

خیز و تاریکی را زخم بزن

با خونت

اسم عظم را تکرار بکن

پیش پیش آند !

فرهنگت

براه افتاده است !

[چشمهاي پيرمرد سياهي ميكند، سرش چرخي ميخرود و همانگونه
که نشته به سوي ياغچه ها خبره میماند و دستان شاعر راکه
از احساسات درستهایش محکم گرفته بود رهاميکند. شاعر سرش
را روی شانه هاي استخوانی وي عی نهد]

وشانه

گزمه گان لاهوت بانگاهاني زرنیخی وتلخ

از ياغچه هاي تاریك

میگذرند

وبه من رخم زدن ميخرانند

همه شان بازياني خونين

سخن ميرانند

آتش افروزی اعجازی را

بلداند

که تن ياغچه از گند نحوست

شستشو ميگردد

پدر ! آنان ديشب

ميگفتند !

آسمان اين سفر از حاشيه هاي خورشيد

نيزه هايش را برخواهد کرد

و فروخواهد ریخت

که دگر باره مبارک بکند

شاخساران را

از درختان به اعماق فرورفته، تاریکستان

و سیاهی هارا

شلاق زنان

مثله خواهند نمود

پدر!

چشمها یت روشن

مزده داران همه بیدار ترینان بودند!

شعر فردای من انشا الله

شعر پیروزی وفتح است سوارانی را

که هنوز

پیکر با غچه های تاریک

از صدای سه اسپانشان

آرزومند بهاران شدنشت

شعر فردای من انشا الله

حله بی خواهد داشت

که ابدیت را

درو دیوار چراغان گرداد

شعر فردای مرا بادسر

به تو خواهد آورد

شعر فردای مرا

مرگ من خواهد ساخت

مرگ من

- دختر گمشده، گندمزر -
- روح مردان جسور -
- آزادی -

بتوخواهد آورد!

{ شاعر سرش را از شانه های پیرمرد برداشت و از جای برخاسته دسته گلهای وحشی را که در کنارش نهاده بود بروی شانه های پیرمرد گذارد و رویه با غچه های تاریک و خاکستری رنگ دور دست جانب مشرق آندوه برگشت، آفتاب نیزه ها آسمان را در نور دیده بود و روز بیو خوش مرموزی داشت } .

{ باز هم صبح دیگر است پیرمرد و انتظار، با غچه ها درمه غلیظ خاکستری رنگ فرورفته اند و دلگیرتر از هیشه آستان شرق داشت راهول انگیز ساخته . خاطر زمین و آسمان گرفته است حتی بربرو بالای کلبه گرد لحد نشسته آرامش ترسناک شب گذشته هنوز از چهره، آسمان شسته نشده است. پیرمرد در زیر لب چیزی می گوید و دلش حصاری آندوه پایان ناپذیری است که از مشرق دور دست و تاریک فشار گرفته } .

با دصباحی :

سلام پیرمرد

با دغمگین صباحی استم

ازسوی با غچه های تاریک می آیم

وازان یار شهادت ایشار سلامی و پیامی دارم !

پیرمرد بارنگ پریده ویأس درسراسر وجودش و درحالیکه همه ابر ها
ودرختهای تاریک عالم از رگهایش می گزند یکی ویکباره :
بگو ! بگو ! بگو برای خدا یار راچه افتاده است ؟

چرا غدار شب تاررا چه افتاده است ؟

بشارتی ده ازان چشمها آزادی

بگو بگو گل بیخار راچه افتاده است ؟

پیامدار درختان زخم خورده چی شد

عزیز مرد سردار را چه افتاده است ؟

از آن خرابه هر چیز خامش و تاریک

سرود خوان علمدار راچه افتاده است ؟

به قامتش چه گزند آمده است زود بگوی

چریک همت بسیار را چه افتاده است ؟

{ درین هنگام باگریه گریه }

سیاهی ازدل و دستش چه انتقام کشید

دوچشم آگه و بیدار راچه افتاده است ؟

دلم زخوف به خونابه میزند پهلو

بگو بلند سپیدار را چه افتاده است ؟

چه رفت حجت تاریخ این ولايت را

معلم ره اسرار را چه افتاده است ؟

به باغ قامت فرهنگ چون زند آتش
سیاهی قلم و کار را چه افتاده است ؟

باد :

درانتظار تودیشب

تا آخرین کارله سرودش را
برخواند

درانتظار تو

تا آخرین نفس

حريم باغچه را
تازه و منور ساخت

تمام باغچه را

گزپل نمود و گذشت

چنانکه تشنگی سخت برلبانش داشت
چشمهاش را

و خونش را

به خاک بسپردند

شهادتش چونسیمی همیشه آشته
فراز باغچه ها

درگذار و دروزش است

ونغمه هایش را

دلاوران صداها وزخمهای کبود

بلند میخوانند

قلندری هم از آنسوی ها

حایل گل سوری برآش هدیه نمود

... تفکش را

... در کنار خودش

به خاک پنشاندند

نه کس گریست برایش

نه کس به سوگ نشست

فقط نوار سبز رهش را

قلندرانی چند

سرود میخوانندند

وشاخسار تهی از سپیده مشرق را

برای با غچه از آفتاب آزادی

طلایه میبستند

واینک آنچه که میگفت در جوانمرگیش :

الا نسیم برو !

به پیر مرد سخنهای تازه مزده بگو

الا نسیم بران

به مرد تشنگ، آزاده گئی سرود بخوان

بخوان بپش که

دستهای شاعر را

زیونی که به تسلیم کردنش خواند
.. نبود

بخوان که :

چشمها یاش را

هزار بار خشونت شهید ساخته بود
و قامتش

مساعد همه، زخم‌های عالم بود
ومرگ کتر از آن دست و پا پیگیرش بود
که شعر ...
که عشق

الا نسیم برو

به پیر مرد بگو
جوانی که ازش سخت شاکرم
به کوه و روشنی و تیغه هاش
... بیشتر تعلق داشت
... تا به بیهشت

بگو :

هزار بار دگر
سر شهادتم است
هزار بار دگر میتوانم از خونم
نهال نورس آزادی و شهامت را

سرود واره، خون سپید آب دهم
به پرورش کیرم
وازمیان گربان آتش و سخنم
صدای تند ر عشق !
شکوه دیگر و فوران دیگری دارد
برو براش بگو که کاش میدیدی
توای قیامت صبر !
چه اشتها که برای شهادت از چشم نمایان بود !
وآفتاب رگان کبود رقصانم
چه جلوه های بلند
چه ناتمامی داشت
الانسیم برو به پیرمرد بگو
که خون مردم عاشق
... روغن چراغ آزاد است
وابن عنایت سرشار سبز
اردبیهشت خونین را
ثبات میبخشد
الانسیم سحر !
به پیرمرد بگو !
دریغ و درد که آخر
مقامه خونم

ناتمام خواهد ماند ...

دریغ و درد که باز

حماسه های به آبینه ثبت ناشده را

نمیتوانم خواند !

دریغ ! ...

دریغ ...

[باد خاموش شده و پیرمرد مرده است]

۱۳۷۰، عقرب، ۲۱-۲، کابل

تب ناجو

من از ولایت سنگ و سرود و دایره ام
بهار خانه گلهای وعده را چی کنم
ترانه بی بسراي
که سخت تشنه، رقصم
که سخت میرقصم

***

بخیز و معجزه کن
که آسمان ملول
بیک کرشمه
هزار آفتاب باد کند
بخیز و معجزه کن
که شوره زاران را
کسی بباید و از باع گل بیفشاند
برآرخنجرت از سینه ام برای خدا
که لاله های در آنسوی رود خانه، ماه
در انتظار من اند
که ببلان در آنسوی
غیسن و خسته و تنها
سرود میخوانند
برآرخنجرت از سینه ام برای خدا
که تاقه توت سر دره را برقصانم
که قامت تب ناجوی این ولایت را
ز سوگ بکشانم؛
جدی ۱۳۶۶ کابل

کفر خانهء دیوانه

به نام روز عید از جنس باغ آتش به برگردی
غريب و عاشق نادیده را نا دیده تر کرده
چه دریا سوده بودی در نگاه خوش کن همچو
سزاوار عنایت ساختی کسوه گنهر کرده
دل خونین ما را کن زستان درد میپیمود
به زخم تازه بی منظور خوان گلشکر کرده
چه آتش ریختی بر بام رویا های رنگیست
که کفتر خانهء دیوانه را زیر و زیر کرده
چو روز دستیابیها و کامت شد فرا خواندی
چو هنگاه مراد من به پیش آمد سفر کرده

* * *

از کدامین زخم

با غصه، دل کی سفر میکند غروب
ما راز در د خون جگر میکند غروب
از زخم تابناک شهید کدام ده
اینجا به شهر شال کمر میکند غروب
از مرگ دسته جمعی دوشیزه گان باع
دریاچه را مگر که خبر میکند غروب
نی نی برای فاتحه، مرد های سال
از آفتاب طاق ظفر میکند غروب
آنسوی کوه آنسوی آغوشهای سخت
خورشید من برای سحر میکند غروب
 العاصی تو تلغ و زنده گیت تلغ و آخر او
در سرزمین شهد و شکر میکند غروب

*

*

*

آتش بگریم

هنگامه بود و زخم

سردار زاده گان شرف

آنانکه روز مرگ

با کمترین بهانه

به لبخند میرستند

و آنانکه روز عشق

بی اختیار

بادیه را باع می‌کنند

مرداب را به نیزه کشیدند

هنگامه بود و زخم!

طباقي

در درا

از آستان دهکده

چندان بلند کوفت

کز جاده های قیری

لبیک قد کشید

و آوازه شهادت مردان

چندان خجسته بود

که معشوقه های شهر

از رشك در برابر دوشیزه گان ده

آتش گریستند

تنها پیشانی غرور کهستان

شاپسته نوازش لبخند و بوسه بود

هنگامه بود و زخم

۵ عقرب ۱۳۶۶ کابل

تغزل دهلهزون

دل دیوانه من

تو برقص

یک کس از عشق دهل خواهد زد

دل دیوانه، من

تو بخوان

یک کس از زمزمه هایت شاید

درد را

گل به گیسو بزند

بخدان سنگها نیز سخن می فهمند

دل دیوانه من

زمزمه کن

تو بفریاد برآی

شاید از قافله های گل بیاس

همصمیا فی برست

شاید از هزار عده می

قامت سبز و تصاشایی مددی ، عاشق

همنوایی بکند

دل دیوانه، من

گریه کن

شاید آن بیشه که خواب تو در آن برگ می گیرد و گل می آرد
به عنایتکده، رحمت نیسان برسد

شاید آن باع خیانی نوا

دست دهد

دل دیوانه من!

گله آغاز بکن

شعر سرای

با درختان لب رود هماوازی را

گربان پگشای

آهوان عجب گردنه را

آشنا کن بصدای خود

از باد میر

کاسم اعظم عشق است

ماهیان را

دست آموز بساز

کابل ۱۳۶۶

ماهی تلخ

وقتی از عشق سخن می‌گویم

آتشم می‌کیرد

وقتی از باد برآوردن گیسوی تو بر می‌گردم

سبلستانی

تر

از سرم می‌گذرد

ما که این ماهی تلخ

که در برکه شیرین تو غرقاب شود

شہبری از شکرش میباید

های تاراجی شهر

این ماهی

از نمکسار فرود آمده است

۵ جوزا ۱۳۶۶

در سوگ دسته جمعی دوشیزه گان با غ شب را تگرگ را

حین عبور از وطن کودکانه اش
بارمز گونه لابه از درد از شکوه
بسیار تلغ و تشه و تنها
گریست ماد!
از گریه گاه خنجر و خونابه می گذشت
سرها فرو به گودلجن بود و دستها
تهدید نامه های نشستن ، گریستن
لیخند را کنایت دندان جویدنی
عنوان نموده بود
گویا درخت سرو همیشه بهار نیست!
گویا که سنگلاخ
آرامش بتنفس بهار خجسته ایست
با خوابهای یشم
گویا تقلب نگه از ماش در پی است

در سوگ دسته جمعی دوشیزه گان باع

در تلخی مداوم و قیرینه، زمان

خاتون چشمہ سار

جفت کیوترش پروپیکان

(حاسه

خون)

پای برنه در برمهتاب رقص کرد

تنهای قراولان بهش آواز خوانند

تنهای قراولان کله خودهای سبز

از هفت خوان برد

برگ گلی به کاکلش آویزه ساختند

تنهای قراولان مزارش گریستند

خون کیوتران

ورانه را هزار ظلم

آفتاب داد

تا باز مژده، چه قیامت دهد چراغ

در مرگ دسته جمعی دوشیزه گان باع

سرطان ۱۳۶۶ کبل

دشت و دیوانه و ماه

دشت :

دیوانه!

هیچ برگی را تو دیده باشی
که ببابانی را به بهاری بکشد؟

دیوانه با خودش :

واه

امشب این ماه از اندازه آغوش کشیدن
چه بزرگست و بلند!

دشت :

های !

هیچ آرامش باغی را
برهم زده بی

دیوانه:

نه، نقش طاووسی عشق
عیش مهمانی آهو بره گان

در کنار چشمه

خاطره آسوده گی آب و هواي کوتل
روزگاران گره خورده
با چارده ساله گیم

آه :

چقدر ببدرد بست

کاشکی

باز میبافترم

دشت :

عشق چیست دیوانه؟

دیوانه با خودش!

همه گی از همه سو سنگ میاندازند

گویی آرامش آن برکه، سبز

کورشان میسازد

بگذار ماهیان بازی بکنند

تشنه باشند

جفت گیری بکنند

چشمی سارانی هست

که برایند همیش

ماهیانی هستند

که بنوشند همیش

دشت :

هیچ باری هم دوستم داشته ای دیوانه؟

دیوانه:

به رفیاد دل مجذونم

دامن صبر چه زیباست
خوش می‌آید
و به نام لیلی
سینه، سوخته گان
خلوت آباد خوشیست
کاش آواز رسا داشتمی
چقدر ناله دلم می‌خواهد
گویی از بالا ها کسی می‌شنود!
ماه!

جنتیها خواب اند
و شب از غمزه تهیست
شعر بخوان
دیوانه:
«چی فایده»
ماه:

نام دلدارت چیست
دیوانه با خودش:
آخ پایم
دشت را خار کنی پیموده
یا مگر
مارهای این دشت

شبگرداند؟

ماه: از کی عاشق شده بی دیوانه

دیوانه: بیشه های آنسوی

چه عجب سایه ساری دارند

رود باران عزیز آنسوی

چه صدا های کسالت شکنی داشته اند

سنگهاش به چه خاموشی دردانگیزی

مهمان میبرندند

و گل سرخ در آنسویا

او که از جنس خودم بود

با دل خرم و جان در خون

کودکیهای عزیز

کودکیهای خوش رحمت و رفیابی من

کاشکی آشنا با سفر عشق نمیشد پایم

ماه: به کی عاشق شده ای دیوانه

دیوانه با خودش:

روزم امشب پکجا خواهد شد

نه صلایبی به نمازست

نه صدایی به هماواز شدن

بهتر آنست که تا صبح رسد

رقص کنم

از این شاعران تشاریا فته است:

دیوان عاشقانه ۰ باع
لا لایی برای ملیمه
مقامه ۰ گل سوری
غزل من و غم من
از جزیره ۰ خون
نهادی همیشه

آثار چاپ ناشده ۰ شاعر شهید:

شمادهای سرخ خیابانی
تاخانقه خون و شهادت
از آتش ، از ابر شم
پاییز خونین
دهکده طاعون زده « داستان »
در باشگاه شوم شیاطین « سفرنامه منتظر »
در حاشیه های سقوط کابل